

DELEGATURA UOKiK w KATOWICACH

Katowice, dnia 28.11.2006r.

RKT-411-26/06/HS/MF

DECYZJA Nr RKT-84/2006

Stosownie do art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2005r. Nr 244, poz. 2080; Dz.U. z 2006r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 170, poz. 1217) oraz § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 18, poz. 172; Dz.U. z 2003r. Nr 6, poz. 68) po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Przedsiębiorstwa Usługowo - Handlowego Ekoglob Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej złożony w dniu 16.11.2004r. i uzupełniony pismami otrzymanymi w dniach 06.12.2004r. i 24.12.2004r.

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 11 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **nie stwierdza się** stosowania praktyk ograniczających konkurencję polegających na zawarciu przez Powen S.A. z siedzibą w Zabrze, Grupę Powen – Wafapomp S.A. z siedzibą w Warszawie i Zakłady Pomp i Armatury „Dezempomp” Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do pomp odwadniających dla sektora górniczego i energetycznego obejmującym obszar co najmniej Unii Europejskiej, polegającego na:

- 1) ustalaniu bezpośrednio lub pośrednio cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży, co mogło stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 2) podziale rynków zbytu, ograniczaniu dostępu do rynku i eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nie objętych porozumieniem, co mogło stanowić naruszenia art. 5 ust. 1 pkt 3 i pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 3) uzgadnianiu przez przedsiębiorców (powiązanych kapitałowo) przystępujących do przetargu warunków składania ofert, w szczególności dotyczących zakresu prac i ceny, co mogło stanowić naruszenia art. 5 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

II. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **umarza się jako bezprzedmiotowe** postępowanie antymonopolowe wszczęte związku z podejrzeniem nadużywania przez Powen S.A. z siedzibą w Zabrze, Grupę Powen – Wafapomp S.A. z siedzibą w Warszawie i Zakłady Pomp i Armatury „Dezempomp” Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze pozycji dominującej na rynku napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do pomp odwadniających dla sektora górniczego i energetycznego obejmującym obszar co najmniej Unii Europejskiej, polegającego na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

III. Na podstawie art. 69 ust. 1 i 75 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, uwzględniając wynik postępowania antymonopolowego opisanego w pkt I sentencji, obciąża się Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe Ekoglob Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej kosztami opisanego na wstępie postępowania antymonopolowego i zobowiązuje się do uiszczenia na rzecz:

1. Powen S.A. z siedzibą w Zabrze kwoty 720 PLN (słownie złotych: siedemset dwadzieścia),
 2. Grupy Powen – Wafapomp S.A. z siedzibą w Warszawie kwoty 750 PLN (słownie złotych: siedemset pięćdziesiąt),
- tytułem zwrotu kosztów postępowania w w/w sprawie.

Uzasadnienie

Do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Organem Antymonopolowym) w dniu 16.11.2004r. wpłynął wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Powen S.A., Fabryce Pomp Powen Sp. z o.o. (poprzednik prawny Grupy Powen – Wafapomp S.A. – zwana dalej spółką Powen - Wafapomp) i Zakładom Pomp i Armatury „Dezempomp” Sp. z o.o. (zwana dalej spółką Dezempomp) – zwanych dalej wspólnie Uczestnikami postępowania (karty nr 1-8). Wniosek ten następnie został uzupełniony i sprecyzowany pismami otrzymanymi w dniu 06.12.2004r. i 24.12.2004r. i w ostatecznej wersji Wnioskodawca zarzucił w/w przedsiębiorcom stosowanie praktyk ograniczających konkurencję wskazanych w sentencji niniejszej decyzji (karty nr 50, 71-73).

W uzasadnieniu wniosku stwierdzono, że Uczestnicy postępowania stanowią grupę kapitałową w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (zwana dalej również ustawą antymonopolową), przy czym Powen S.A. jest względem pozostałych przedsiębiorców podmiotem dominującym. Stosowane przez Uczestników tzw. „porozumienia autoryzacyjne” ograniczają dostęp do rynku innym przedsiębiorcom nie objętym takim porozumieniem. W ramach tych porozumień Uczestnicy podają do publicznej wiadomości, że „jedynym legalnym producentem pomp typu: P, OW, OWB, OWH, OS, PH oraz części zamiennych do nich jest Fabryka Pomp Powen Sp. z o.o. (poprzednik prawny spółki Powen – Wafapomp). Jedynym posiadającym autoryzację, przedstawicielstwo Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. są Zakłady Pomp i Armatury Dezempomp. Sp. z o.o.”. Wskazane „porozumienia autoryzacyjne” mają na celu wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji na rynku właściwym i polegają na:

- ustalaniu bezpośrednio lub pośrednio cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży,
- podziale rynków zbytu, ograniczaniu dostępu do rynku i eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem (brak autoryzacji),
- uzgadnianiu przez przedsiębiorców (powiązanych kapitałowo) przystępujących do przetargu warunków składania ofert, w szczególności dotyczących zakresu prac i ceny.

Celem uzgodnień pomiędzy spółką Powen - Wafapomp i spółką Dezempomp jest dążenie do wyeliminowania z rynku Wnioskodawcy poprzez wskazywanie, że nie posiada on autoryzacji i żądanie wykluczenia jego ofert z przetargu publicznego. Pomędzy Uczestnikami dochodzi też do zawierania porozumień cenowych. W opisywanym przypadku spółka Dezempomp oferuje produkty spółki Powen - Wafapomp, która udziela jej upustów cenowych, przy czym odbywa się to z pokrzywdzeniem innych przedsiębiorców, którzy na takie upusty liczyć nie mogą. Uczestnicy stosują także praktykę polegającą na uzgadnianiu ofert przy przystępowaniu do przetargu, co ma na celu wyeliminowanie lub ograniczenie konkurencji w sytuacjach, kiedy przedsiębiorcy dobrowolnie lub zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych organizują przetargi.

Zdaniem Wnioskodawcy Uczestnicy nadużywają również pozycję dominującą na rynku poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji. Przejawia się to w zamieszczaniu przez spółkę Powen - Wafapomp w dokumentacji techniczno – ruchowej dostarczanej dla użytkowników pomp odwadniających (zakłady górnicze) zapisów ograniczających konkurencję w remontach i dostawie części zamiennych do pomp tj.

zapisu o treści „pompy remontowane są w czasie gwarancji i w okresie pogwarancyjnym wyłącznie przez producenta lub upoważniony zakład remontowy”. Zapis ten ogranicza posiadaczowi pompy przekazanie jej do remontu wybranemu przez siebie przedsiębiorcy i praktycznie eliminuje możliwość organizowania przetargów na w/w usługi. Wnioskodawca stwierdził, że działalność remontowa i produkcja części zamiennych do pomp jest wolna dla ogółu przedsiębiorców. Jedynym przepisem który reguluje przedmiotową działalność jest § 428 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych (Dz.U. Nr 139, poz. 1169 z późn. zm.) zgodnie z którym maszyny, urządzenia i instalacje utrzymuje się i konserwuje, naprawia i remontuje w sposób ustalony w dokumentacji techniczno – ruchowej producenta.

W piśmie z dnia 22.12.2004r. stanowiącym uzupełnienie wniosku stwierdzono, że rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest cały rynek górnictwa węgla kamiennego i brunatnego, odkrywkowego kruszyw oraz rynek energetyczny i cały segment gospodarki, w którym konieczne jest odwadnianie (w różnych rodzajach przemysłu) i gdzie wykorzystywane są pompy średniego lub głównego odwadniania produkcji dawnej Zabrzeńskiej Fabryki Maszyn Górniczych Powen (karty nr 71-73). Przedmiotowa sprawa dotyczy napraw zarówno gwarancyjnych, jak i pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych i remontowych oraz produkcji i dostawy części zamiennych do pomp na życzenie kontrahenta, który w oparciu o dokumentację techniczno – ruchową samodzielnie remontuje pompę lub wymienia części zamienne albo zleca ten proces innemu wykonawcy. Stosowane na obszarze rynku właściwego pompy odwadniające były wyprodukowane przez ZFMG Powen – przedsiębiorstwo państwowe, z którego w wyniku przekształceń powstał Uczestnicy niniejszego postępowania.

Obowiązujące przepisy prawa określają w sposób jednoznaczny, że zarówno produkcja części zamiennych do pomp średniego i głównego odwadniania oraz ich dostarczanie na potrzeby zamawiających, jak również remonty „odtworzeniowe” pomp mogą być wykonywane zarówno na podstawie dokumentacji producenta, jak i na podstawie dokumentacji własnej zbadanej z pozytywnym wynikiem przez uprawnioną jednostkę atestacyjną. W myśl obowiązujących przepisów dozwolone jest produkowanie części zamiennych do pomp, jak i wykonywanie remontów przez innych producentów niż producent tych pomp. Nie jest to bowiem działalność koncesjonowana lub obarczona innymi rygorami. Może ją prowadzić każdy podmiot, zarówno krajowy, jak i zagraniczny.

Uczestnicy usiłując ogarnąć swoim zasięgiem bezpośrednio i pośrednio cały rynek właściwy poprzez udzielanie autoryzacji i spisywanie tzw. „porozumień autoryzacyjnych” eliminują podmioty nie związane z nimi kapitałowo czy też inne przedsiębiorstwa, które działają i konkurują na tym samym rynku. Wmawia się bowiem kontrahentowi, że tylko zakłady autoryzowane mogą remontować pompy oraz produkować do nich części zamienne, co stoi w sprzeczności z obowiązującym prawem i ogranicza powstanie konkurencji.

Organ Antymonopolowy, zgodnie z żądaniem Wnioskodawcy, wszczął postępowanie antymonopolowe w niniejszej sprawie o czym zawiadomiono strony postępowania (karta nr 91).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania antymonopolowego Powen S.A. wniósł o nie stwierdzenie stosowania zarzucanych praktyk ograniczających konkurencję (karty nr 105-147). W pierwszej kolejności stwierdzono, że Uczestnicy postępowania nie zajmują pozycji dominującej na rynku. Powen S.A. nie produkuje jakichkolwiek pomp i części zamiennych do tych pomp i nie świadczy również usług remontowych. Działalność produkcyjna została w całości przeniesiona do spółek produkcyjnych należących do grupy kapitałowej Powen S.A. Spółka Powen – Wafapomp produkuje pompy, części zamienne do tych pomp, dokonuje również ich remontów i napraw pogwarancyjnych. W tym zakresie spotyka się z silną konkurencją ze strony

innych podmiotów. Konkurenci posiadają olbrzymi potencjał wytwórczy, a wielu z nich należy do grupy globalnych potentatów w produkcji pomp.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy antymonopolowej stwierdzono, że ceny, warunki zakupu i sprzedaży wyrobów i usług ustalane są przez każdą ze spółek należących do grupy kapitałowej niezależnie. Nie istnieją w grupie kapitałowej jakiegokolwiek procedury związane z uzgadnianiem cen, warunków zakupu i sprzedaży. Spółka matka jaką w grupie kapitałowej jest Powen S.A. nie ingeruje w działania marketingowe poszczególnych spółek produkcyjnych.

W/w spółka stwierdziła, że Uczestnicy postępowania nie naruszają art. 5 ust. 1 pkt 3 i 6 ustawy antymonopolowej. Na polskim rynku pomp działa kilkadziesiąt dużych firm. Udział polskich producentów w tym rynku wynosi około 12,5%, a przedsiębiorców z grupy Powen S.A. około (...)%. Stąd też wpływ na ten rynek przez uczestników postępowania jest nikły. Uczestnicy postępowania nie stosują również praktyki określonej w art. 5 ust. 1 pkt 7 w/w ustawy, ponieważ Powen S.A. nie uczestniczy w żadnych przetargach, natomiast pozostałe spółki z grupy kapitałowej prowadzą samodzielną i niezależną od innych politykę marketingową, w tym dotyczącą uczestnictwa w wybranych przez siebie przetargach. Jako niezasadny uznano również zarzut nadużywania pozycji dominującej na rynku, ponieważ grupa kapitałowa Powen S.A. w rynku właściwym posiada udział w wysokości około (...) %. Ponadto przepisy obowiązujące producentów maszyn i urządzeń, ograniczające swobodny dostęp do pewnych segmentów rynku, a także inne przepisy związane z odpowiedzialnością producenta za poziom bezpieczeństwa wyprodukowanych maszyn i urządzeń powodują, że legalni producenci muszą zabezpieczać swoje produkty przed ingerencją osób nieuprawnionych, by w razie zaistnienia wypadku uniknąć odpowiedzialności za powstałe zagrożenie i szkodę. Dlatego też spółki z grupy kapitałowej Powen przedstawiają użytkownikom w dokumentacji techniczno – ruchowej pomp informację o treści:

„Nieprzestrzeganie przez użytkownika pompy przepisów i wskazówek zawartych w niniejszej Dokumentacji Techniczno – Ruchowej zwalnia producenta od wszelkich zobowiązań i gwarancji. Pompy mogą być remontowane w czasie gwarancji i w okresie pogwarancyjnym wyłącznie przez producenta lub autoryzowany Zakład Remontowy. W przypadku wykonania remontu przez inną firmę, pompa traci status wyrobu Fabryki Pomp Powen wraz z wszystkimi wynikającymi w tego faktu konsekwencjami”.

Spółka Dezetpomp w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania wniosła o niestwierdzenie stosowania zarzucanych praktyk ograniczających konkurencję (karty nr 496-500). Spółka Dezetpomp zgodnie z posiadaną autoryzacją na dystrybucję części oraz na remonty pomp produkcji spółki Powen - Wafapomp uprawniona jest do samodzielnego uczestnictwa w obrocie gospodarczym w przedmiotowym zakresie. Spółka nie jest jedynym przedsiębiorcą, który posiada autoryzację producenta. Stąd też podniesiony przez Wnioskodawcę zarzut zawierania „porozumienia autoryzacyjnego” mającego na celu wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji na rynku właściwym jest bezzasadny. Spółka Dezetpomp samodzielnie stosuje swoją politykę cenową i nie dopuszcza się zmów przetargowych. Również zarzut nadużywania przez spółkę Dezetpomp pozycji dominującej na rynku remontów pomp i dystrybucji części nie ma potwierdzenia w rzeczywistości. Spółka ocenia swój udział w rynku w w/w zakresie na nie więcej niż (...) %.

Spółka Powen – Wafapomp, która jest następcą prawnym Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. wniosła o wydanie decyzji o niestwierdzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję (karty nr 560-574). W pierwszej kolejności stwierdzono, że rynkiem właściwym w ujęciu produktowym w niniejszej sprawie powinien być rynek napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do pomp wirowych wielostopniowych średniociśnieniowych, pomp wirowych wielostopniowych wysokociśnieniowych, pomp wirowych stacjonarnych jednostopniowych. Rynkiem właściwym w ujęciu geograficznym jest w niniejszej sprawie rynek obejmujący obszar całego kraju.

Odnosnie zarzutu zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję stwierdzono, że istnienie holdingu zrzeszającego uczestników niniejszego postępowania, w którym Powen S.A. pełni rolę podmiotu dominującego jest faktem notoryjnym. Funkcjonowanie przedsiębiorców w ramach struktury holdingowej w żadnym wypadku nie oznacza, że między podmiotami wchodzącymi w jego skład, oprócz powiązań kapitałowych oraz stanowiących ich naturalną konsekwencję powiązań o charakterze personalnym, występują wyraźne lub konkludentne porozumienia określone w art. 5 ust. 1 ustawy antymonopolowej. W tym kontekście podkreślić należy, że w wielu wypadkach podmioty wchodzące w skład grupy kapitałowej prowadzą działalność gospodarczą opartą na zasadach wzajemnej konkurencji, przejawiającej się przedstawianiem ofert odmiennych pod względem cen lub pozostałych warunków. Przedstawianie przez podmioty wchodzące w skład holdingu zróżnicowanych ofert przesądza w sposób jednoznaczny, że uczestniczą one w rynku jako konkurenci, rywalizując wzajemnie o uzyskanie zleceń dotyczących oferowanych towarów lub usług. W świetle tych okoliczności faktycznych nie można się zgodzić z tezą, że przedstawianie przez podmioty zgrupowane w holdingu różniących się i konkurencyjnych ofert stanowi przejaw zawarcia przez nie porozumienia eliminującego innych przedsiębiorców z rynku.

Odnosnie zarzutu nadużywania pozycji dominującej, spółka Powen – Wafapomp stwierdziła, że w umowach sprzedaży pomp brak jest jakichkolwiek postanowień zabraniających użytkownikom zlecenia przeprowadzania prac remontowych pomp stanowiących ich własność przez podmiot nie posiadający autoryzacji, w oparciu o opracowaną przez nich autorską dokumentację. Spółka Powen – Wafapomp nie stosuje również bezpośrednio lub pośrednio żadnych szykan i utrudnień wobec takich podmiotów. Wyłączną konsekwencją przeprowadzania prac remontowych w okresie gwarancyjnym przez taki podmiot jest wygaśnięcie umowy gwarancji, na podstawie której producent odpowiada za wady pompy. Oczywistym jest bowiem, że w wypadku przeprowadzenia remontu w opisany wyżej sposób producent nie może brać odpowiedzialności za ewentualne awarie i zagrożenia bezpieczeństwa powstałe w wyniku przeprowadzenia remontu pompy z pominięciem dokumentacji producenta. Wykonanie opisanej wyżej naprawy w okresie pogwarancyjnym nie wywołuje natomiast żadnych skutków poza oświadczeniem producenta, iż nie ponosi odpowiedzialności za tak wyremontowane urządzenie.

Zawarcie porozumienia autoryzacyjnego ze spółką Dezetpomp nie jest przejawem praktyki ograniczającej konkurencję ponieważ warunki tego porozumienia autoryzacyjnego nie odbiegają w żaden sposób od postanowień standardowych porozumień autoryzacyjnych zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Również udzielanie spółce Dezetpomp upustów cenowych nie jest czynem zabronionym ponieważ spółka ta nie jest faworyzowana w tym zakresie, a pozostali przedsiębiorcy nie są dyskryminowani. Nietrafny jest również zarzut uzgadniania treści ofert składanych w przetargach, ponieważ ceny produktów i usług oferowanych przez poszczególne podmioty nie były w jakikolwiek sposób uzgadniane i nie odbiegały w żadnym zakresie od cen obowiązujących na rynku właściwym.

Spółka Powen – Wafapomp stwierdziła również, że porozumienia wiążące ją ze spółką Dezetpomp zawierane są między podmiotami zgrupowanymi w tym samym holdingu i w tym wypadku zastosowanie znajduje tzw. „teoria jednego przedsiębiorcy” zgodnie z którą niedopuszczalne jest przypisanie porozumień ograniczających konkurencję przedsiębiorcom należącym do tej samej grupy kapitałowej.

W/w przedsiębiorca stwierdził również, że jego udział w rynku właściwym nie przekracza progu 40% i to zarówno w wypadku określenia rynku terytorialnego jako rynku krajowego, jak i zawężenia jego obszaru do województwa śląskiego. Procentowy udział spółki Powen – Wafapomp w krajowej produkcji pomp, części zamiennych do nich i usług remontowych wynosił jedynie 14,9%, a krajowa produkcja stanowiła jedynie 12,5%, zaś resztę import.

W kolejnych pismach strony postępowania przesłały dalsze stanowiska odnośnie rynku właściwego w sprawie oraz zarzutu zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję.

Powen S.A. w piśmie z dnia 9.03.2005r. (karty nr 809-822) stwierdził, że w związku z tym, iż uczestnicy postępowania należą do jednej grupy kapitałowej zarzut zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję jest chybiony. Prawo antymonopolowe traktuje przedsiębiorców należących do jednej grupy kapitałowej jako jeden organizm gospodarczy i posługuje się w takich wypadkach tzw. „teorią jednego przedsiębiorcy”. Przyjmuje się generalnie, że ustawa antymonopolowa nie ma zastosowania do relacji pomiędzy przedsiębiorcą dominującym a podmiotami zależnymi.

W dalszej kolejności stwierdzono, że rynkiem właściwym w sprawie jest krajowy rynek usług serwisowania pomp wirowych, bez względu na to, przez kogo pompy te są wykorzystywane. Z natury rzeczy pompy każdego producenta obecnego na rynku krajowym wymagają innego serwisowania, w tym części zamiennych oraz dokumentacji to umożliwiającej. Producenci pomp konkurują pomiędzy sobą i aby zdobyć rynek, najpierw muszą swój produkt w postaci pomp tam wprowadzić, a dopiero konsekwencją obecności ich pomp na danym rynku geograficznym są usługi serwisowe. Produktem wyjściowym są zatem same pompy, zaś ich serwisowanie jest czynnością wtórną i popyt na takie usługi serwisowe, w tym na odpowiednie części zamienne, jest bezpośrednio związany z liczbą pomp zainstalowanych i pracujących u nabywców. Rynek usług serwisowych uzależniony jest m.in. od jakości pomp, innych u każdego producenta wymogów, zastosowanych do produkcji lub napraw technologii i części itp. Przedsiębiorcy, którzy nie posiadają odpowiedniej wiedzy technicznej i nie wprowadzają własnych pomp do obrotu, a zamierzają uczestniczyć jedynie w rynku części zamiennych i usług remontowych pomp wyprodukowanych przez innego przedsiębiorcę powinni spełniać odpowiednie wymagania jakościowe i posiadać legalną dokumentację spełniającą wymogi producenta. Z faktu tego wynika wniosek, że o sile rynkowej producenta pomp nie mogą decydować wyłącznie usługi serwisowe. Nie one bowiem przesadzają o znaczeniu danej marki na rynku. W przekonaniu w/w przedsiębiorcy w sytuacji, gdy uczestnikami postępowania antymonopolowego są trzej przedsiębiorcy należący do jednej grupy kapitałowej, w tym producent pomp, których serwisowanie jest przedmiotem rynku właściwego, o pozycji rynkowej takiej grupy nie decyduje sprzedaż usług serwisowych, a sprzedaż samych pomp. W związku z tym siłę rynkową uczestników należy mierzyć udziałem pomp produkowanych przez spółkę Powen – Wafapomp w krajowym rynku pomp wirowych. Stąd też rynkiem właściwym w niniejszej sprawie winien być krajowy rynek sprzedaży pomp wirowych niezależnie od miejsca ich zainstalowania. Rynek ten obejmuje zarówno pompy Powen jak i pompy oferowane przez krajowych i zagranicznych konkurentów. Pompy Powenu i konkurentów są substytutami w rozumieniu ustawowej definicji rynku właściwego i jako takie traktowane są przez ich nabywców do których ta definicja się odnosi. Na tak rozumianym rynku grupa kapitałowa Powen posiada udział w wysokości około (...)%.

W piśmie z dnia 16.08.2005r. (karty nr 1759-1768) Wnioskodawca stwierdził, że określenie przez niego szerokiego zakresu rynku miało na celu wskazanie gdzie pompy odwadniające znajdują zastosowanie. Działalność Wnioskodawcy jest aktualnie ograniczona do rynku górnictwa węgla kamiennego na obszarze Górnego Śląska. To asortymentowe i geograficzne ograniczenie nie świadczy o tym, że wyroby Wnioskodawcy nie znajdują zastosowania na innym rynku z branż innych niż górnictwo. Niemniej jednak dla potrzeb ustalenia rynku właściwego w niniejszej sprawie ograniczenia te znajdują zastosowanie.

Przy definiowaniu rynku właściwego w niniejszej sprawie należy mieć na względzie to, że uczestnikami tego rynku jest wyłącznie szczególna kategoria kupujących (zakłady górnicze), których preferencje pozostają niezmiennie wobec określonych uwarunkowań cenowych, a przede wszystkim technologicznych. Wszystkie zakłady górnicze mają tak skonstruowane przepompownie, iż w większości używają pomp produkcji Zabrzeńskiej Fabryki Maszyn Górniczych Powen w Zabrzu, jako że przepompownie te były przez nią projektowane. Zatem jedynym logicznym i technicznie uzasadnionym rozwiązaniem jest stosowanie pomp tego samego producenta, co oczywiście implikuje konieczność stosowania części zamiennych produkowanych

w oparciu o DTR producenta. Nie wyklucza to oczywiście zamówienia przez użytkowników pomp wykonania urządzeń u innych (w tym zagranicznych) producentów. Niemniej jednak koszty takiego zamówienia wielokrotnie przewyższałyby wartość zamówień u producentów krajowych, przez co aspekt ceny eliminowałby te towary zagraniczne z kręgu substytutów pomp występujących na ustalonym w niniejszej sprawie rynku właściwym.

W tej sytuacji rynek właściwy w niniejszej sprawie mógłby zostać ograniczony do pomp odwadniających w szczególności produkcji ZFMG Powen i względnie jej następców prawnych. Z kolei aspekt geograficzny rynku właściwego pokrywa się praktycznie z terenem intensywnego wydobywania węgla kamiennego. W opinii Wnioskodawcy za dostateczne określenie tego rynku można uznać obszar Górnego Śląska, zaś stosując kryterium stricte geograficzne rynek właściwy można byłoby ograniczyć do terenów byłego województwa katowickiego. Mając na względzie przywołane wyżej argumenty rynek właściwy, jaki można wytyczyć w niniejszej sprawie to rynek napraw i dostawy części zamiennych do pomp odwadniających w górnictwie węgla kamiennego na terenie Górnego Śląska.

W opinii Wnioskodawcy jeżeli nawet przedsiębiorcy z grupy kapitałowej Powen nie legitymują się łącznie 40% udziałem w ostatecznie już określonym rynku właściwym to i tak zajmują pozycję dominującą, m.in. poprzez wykorzystywanie w swojej działalności handlowej i marketingowej zaszczytów historycznych i wykorzystywanie de facto dorobku ZFMG Powen w Zabrzu.

W piśmie z dnia 25.03.2006r. (karty nr 2086-2094) Wnioskodawca wskazał bariery o charakterze faktycznym, które uniemożliwiają lub utrudniają mu wykonywanie napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów oraz dostawy części zamiennych do pomp zainstalowanych poza sektorem górniczym i energetycznym (w tym pomp produkcji Powen wykorzystywanych w innych sektorach niż górniczy i energetyczny). Pierwszą z nich jest fakt, iż Wnioskodawca jest małym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 z późn. zm.), zatem posiada zbyt ograniczone zasoby aby objąć swoim zasięgiem działania nowe i odległe rynki. Stąd też, ze względu na swoje możliwości logistyczne może konkurować tylko na rynku górniczym, na którym są ulokowane i wykorzystywane pompy produkcji Powen. Analogiczne bariery w stosunku do w/w w zakresie odnoszącym się do pomp produkowanych przez innych producentów niż Powen stanowi przede wszystkim brak zasobów technicznych, a w szczególności dokumentacji konstrukcyjnej, dokumentacji technologicznej, oprzyrządowania odlewniczego koniecznego do produkcji części zamiennych. Podejmowanie jakichkolwiek działań w celu pokonania powyższych barier jest bardzo utrudnione ze względu na konieczność posiadania dużych zasobów finansowych oraz wysokie koszty walki z konkurencją już działającą na tym innym rynku.

Wnioskodawca stwierdził również, że brak jest barier prawnych do wykonywania napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów oraz produkcji i dostawy części zamiennych pomp zainstalowanych poza sektorem górniczym i energetycznym oraz pomp wyprodukowanych przez innych producentów aniżeli Powen.

Wnioskodawca wyjaśnił również treść pojęć, którymi posłużył się we wniosku o wszczęcie postępowania. Jego zdaniem przez naprawę gwarancyjną należy rozumieć nieodpłatną naprawę pompy w wypadku uszkodzenia jej elementów lub nieprawidłowej jej pracy w okresie gwarancji. Naprawa pogwarancyjna to naprawa odpłatna pompy dokonywana w wypadku uszkodzenia jej elementów lub nieprawidłowej pracy w okresie pogwarancyjnym. Przegląd pompy to czynności wykonywane po przepracowaniu przez nią określonej ilości godzin. W ramach przeglądu należy ująć czynności wykonywane podczas eksploatacji pompy bez rozkręcania śrub ściągowych zgodnie z dokumentacją techniczną – ruchową, na które składają się: kontrolowanie łożyskowania pompy poprzez kontrolę temperatury, utrzymanie właściwego poziomu oleju lub smaru, obsługę dławnicy pompy poprzez kontrolę temperatur, tulei łożyskowej i powierzchni kadłuba dławnicy, badanie stanu uszczelnienia oraz kontrolę stanu dokręcenia śrub i nakrętek. Usługi serwisowe to szybkie reakcje na potrzeby klienta związane z doradztwem technicznym, w zakresie eksploatacji pompy po remoncie lub wykonanie czynności takich jak przy przeglądzie pompy. Remont pompy

oznacza przywrócenie wartości użytkowej pompy przez częściowe lub całkowite usunięcie zużycia fizycznego elementów mających wpływ na pracę pompy. Różnica pomiędzy naprawami, a remontem pompy jest zasadnicza ponieważ naprawa polega na wymianie jednostkowych części zamiennych, a remont obejmuje demontaż pompy, zasadniczą wymianę części zamiennych, regenerację części i montaż pompy po remoncie (karty nr 2089-2090).

Organ Antymonopolowy pod sygn. akt RKT-401-09/06/MI przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie badania stanu konkurencji i koncentracji na krajowym rynku produkcji i sprzedaży pomp przemysłowych. Wyniki tego badania zawarte w Postanowieniu nr 2 z dnia 28.09.2006r. o zakończeniu w/w postępowania wyjaśniającego zostały zaliczone w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu, o czym zawiadomiono jego strony (karty nr 2153-2173).

W toku postępowania Organ Antymonopolowy ustalił, co następuje.

Powen S.A. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000034406 (karty nr 860-863). Faktycznym przedmiotem działalności w/w przedsiębiorcy jest m.in. świadczenie usług najmu terenów i pomieszczeń, dzierżawy środków trwałych i niskocennych, dzierżawy dokumentacji i oprzyrządowania technologicznego, przesyłu pary, dzierżawy systemu informatycznego (karty nr 876-890).

Grupa Powen – Wafapomp S.A. prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000024389 (karty nr 2143-2147). Przedmiot działania tego przedsiębiorcy obejmuje m.in. produkcję pomp i sprzężarek. Przedmiotowy przedsiębiorca powstał z połączenia spółek: Wafapomp S.A. w Warszawie, Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. w Zabrze oraz Świdnickiej Fabryki Pomp Sp. z o.o. w Świdnicy w trybie przewidzianym w art. 492 § 1 pkt 1 w związku z art. 515 § 1 i art. 516 § 6 Kodeksu spółek handlowych w związku z czym Sąd Rejonowy w Warszawie w dniu 22.09.2006r. dokonał stosownego wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (karta nr 2142). Stąd też należy stwierdzić, że Grupa Powen – Wafapomp S.A. jest następcą prawnym Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o., która prowadziła działalność gospodarczą w zakresie produkcji pomp na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000043680 (karty nr 27-30).

Zakłady Pomp i Armatury „Dezempomp” Sp. z o.o. prowadzą działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000054309 (karty nr 2194-2197). Faktycznym przedmiotem działalności tego przedsiębiorcy było m.in. świadczenie usług na rzecz spółek z grupy kapitałowej Powen S.A. takich jak konserwacje, naprawy i remonty maszyn, urządzeń i środków transportu, budynków i budowli, sieci elektrycznych i energetycznych; remonty pomp produkcji spółki Powen – Wafapomp i dystrybucja części do tych pomp. Na mocy *umowy o współpracy nr FP 006/01/2003* zawartej w dniu 16.01.2003r. z FP Powen Sp. z o.o. (obecnie Grupa Powen – Wafapomp S.A.) spółka Dezempomp uzyskała status autoryzowanego zakładu remontowego w/w Spółki (karty nr 580-588 – tajemnica przedsiębiorstwa). W dniu 4.05.2004r. spółki Dezempomp i FP Powen Sp. z o.o. zawarły również *umowę nr 046/FP/2004 dotyczącą nadania statusu Autoryzowanego Przedstawiciela FP Powen w Zabrzu* (karty nr 576-579 – tajemnica przedsiębiorstwa).

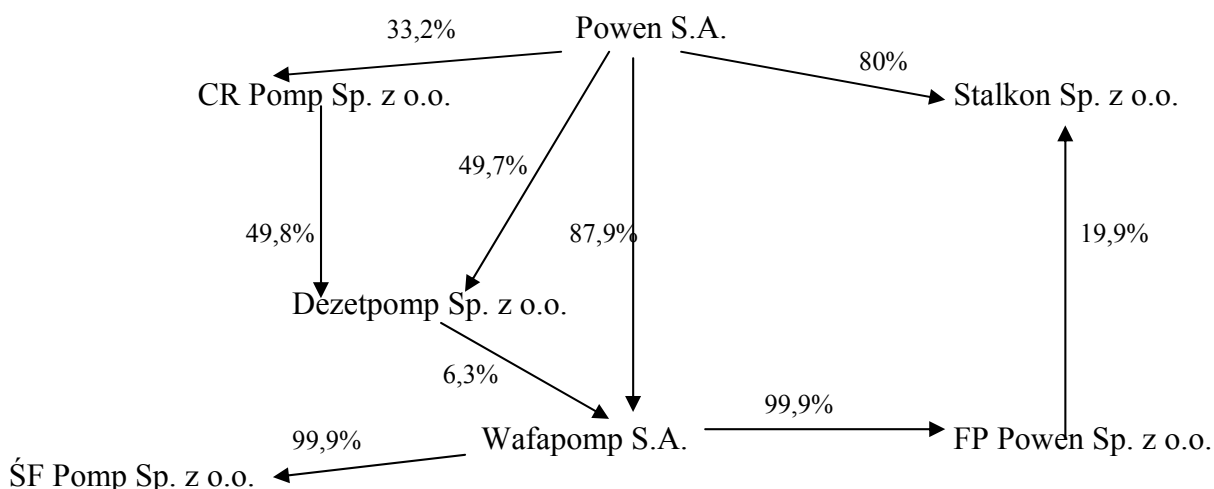
Spółka Dezempomp począwszy od stycznia 2006r. zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie usług remontowych pomp przemysłowych i dostawy do nich części zamiennych. W sierpniu 2006r. pracownicy Oddziału Remontów Pomp oraz pracownicy działu marketingu w/w Spółki zostali przejęci przez FP Powen Sp. z o.o. (obecnie Grupę Powen – Wafapomp S.A.). Porozumieniem z dnia 20.12.2005r. FP Powen Sp. z o.o. i spółka Dezempomp rozwiązały z dniem 1.01.2006r. w/w *umowę o współpracy nr FP 006/01/2003* oraz *umowę nr 046/FP/2004 dotyczącą nadania statusu Autoryzowanego Przedstawiciela FP Powen w Zabrzu*.

Według stanu na 25.10.2006r. działalność spółki Dezetpomp obejmuje: usługi techniczne w zakresie budowlanym, elektrycznym i energetycznym (dotyczące instalacji centralnego ogrzewania), usługi w zakresie sprzątania obiektów oraz naprawy silników elektrycznych w wykonaniu przeciwybuchowym (karty nr 2192-2193).

Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe Ekoglob Sp. z o.o. jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000017626 (karty nr 74-78). Przedmiotem działalności tej spółki jest m.in. obróbka mechaniczna elementów metalowych, produkcja wyrobów metalowych, działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn ogólnego przeznaczenia. Zasadniczo przedsiębiorca koncentruje się na produkcji części zamiennych do pomp.

Uczestnicy niniejszego postępowania wchodzi lub, w przypadku spółki Dezetpomp, wchodził w skład grupy kapitałowej, w której przedsiębiorcą dominującym jest Powen S.A. Spółka Dezetpomp nie jest członkiem przedmiotowej grupy od dnia 21.09.2006r. w związku ze zbyciem przez Powen S.A. udziałów w tej Spółce (karty nr 2188-2191). Zgodnie z art. 4 pkt 14 ustawy antymonopolowej przez grupę kapitałową rozumie się przez to wszystkich przedsiębiorców, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę, w tym również tego przedsiębiorcę. Definicję przedsiębiorcy dominującego zawiera art. 4 pkt 3 w/w ustawy.

Schemat grupy kapitałowej Powen S.A. we wrześniu 2005r. przedstawiał się następująco (karta nr 1863).

Zestawienie powiązań personalnych w w/w grupie kapitałowej kształtowało się we wrześniu 2005r. następująco (karta nr 1864):

- członek zarządu Powen S.A. był równocześnie prezesem jednoosobowego zarządu Stalkon Sp. z o.o.,
- członkami pięciosobowej Rady Nadzorczej Wafapomp S.A. byli dwaj członkowie zarządu Powen S.A. i dwaj członkowie Rady Nadzorczej Powen S.A.,
- członkiem trzysobowej Rady Nadzorczej FP Powen Sp. z o.o. był przewodniczący Rady Nadzorczej Powen S.A. i dwaj członkowie zarządu Wafapomp S.A.,
- członkiem trzysobowej Rady Nadzorczej Świdnickiej Fabryki Pomp Sp. z o.o. było dwóch członków zarządu Wafapomp S.A.,
- członkiem trzysobowej Rady Nadzorczej Dezetpomp Sp. z o.o. był jeden członek zarządu Powen S.A. i jeden członek Rady Nadzorczej Powen S.A.,

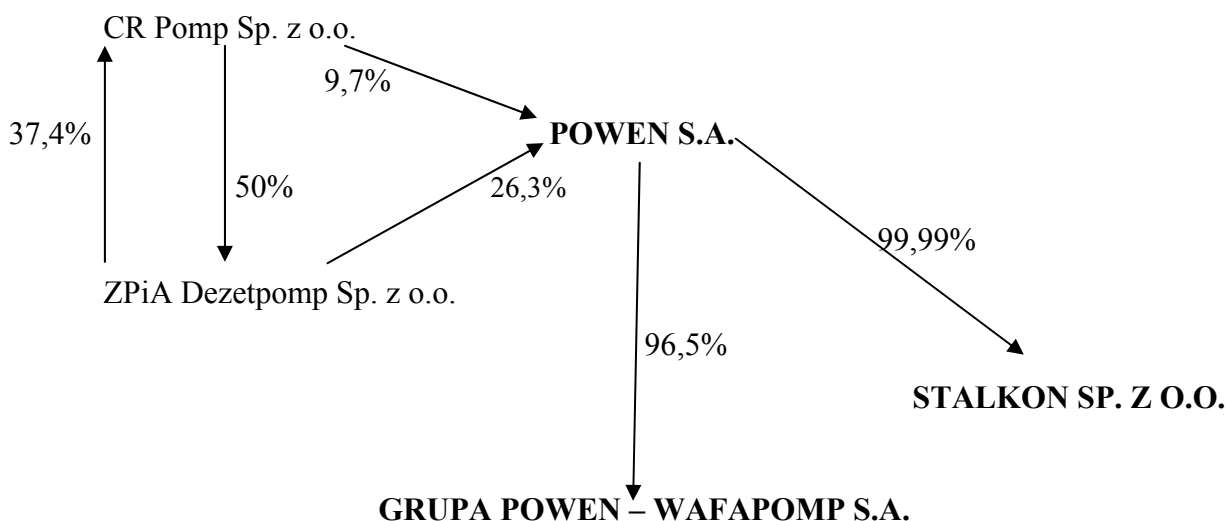
- członkiem trzyosobowej Rady Nadzorczej Stalkon Sp. z o.o. był jeden członek zarządu FP Powen Sp. z o.o. i jeden członek zarządu Dezetpomp Sp. z o.o.,
- członkiem trzyosobowej Rady Nadzorczej CR Pomp Sp. z o.o. był jeden członek zarządu Powen S.A., jeden członek zarządu FP Powen Sp. z o.o. i jeden członek zarządu Wafapomp S.A.

Z informacji przedstawionych przez Powen S.A. w piśmie z dnia 11.10.2006r. wynika, że obecnie w skład grupy kapitałowej Powen S.A. wchodzi trzech przedsiębiorców tj. Powen S.A., Grupa Powen – Wafapomp S.A. i Stalkon Sp. z o.o. Powiązania kapitałowe istnieją również pomiędzy Powen S.A. a Zakładami Pomp i Armatury Dezetpomp Sp. z o.o. oraz Spółką CR Pomp Sp. z o.o., jednakże Powen S.A. nie jest już w stosunku do tych podmiotów przedsiębiorcą dominującym (karta nr 2176-2177).

Aktualnie Powen S.A. posiada 99,99% udziałów w Stalkon Sp. z o.o. i 96,5% akcji w Grupie Powen - Wafapomp S.A. (karta nr 2178). Członek zarządu Powen S.A. jest równocześnie prezesem jednoosobowego zarządu Stalkon Sp. z o.o. Członkami pięcioosobowej Rady Nadzorczej Grupy Powen - Wafapomp S.A. są dwaj członkowie zarządu Powen S.A. i przewodniczący rady nadzorczej Powen S.A. (karta nr 2179).

ZPiA „Dezetpomp” Sp. z o.o. nie wchodzi już w skład grupy kapitałowej w której podmiotem dominującym jest Powen S.A. począwszy od dnia 21.09.2006r. (karty nr 2188-2191). Przedsiębiorca ten z Powen S.A. nadal powiązany jest jednak kapitałowo i posiada 26,3% akcji w tej spółce.

Aktualny schemat powiązań kapitałowych pomiędzy w/w przedsiębiorcami, w tym schemat grupy kapitałowej Powen S.A. przedstawia poniższy schemat (pogrubioną czcionką oznaczono spółki wchodzące w skład grupy kapitałowej Powen S.A.)

W dniu 24.01.1995r. Powen S.A. zawarł ze Skarbem Państwa *umowę o oddanie mienia skarbu państwa do odpłatnego korzystania* pozostającego do dnia 16.10.1994r. w dyspozycji Zabrzeńskiej Fabryki Maszyn Górniczych Powen z siedzibą w Zabrzu – zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego (karty nr 148-165). Następnie w dniu 24.03.2000r. Skarb Państwa przeniósł na Powen S.A. własność przedsiębiorstwa uprzednio oddanego do odpłatnego korzystania – na podstawie *umowy o przeniesienie własności przedsiębiorstwa i ustanowienia hipoteki* (karty nr 166-177). W oparciu o w/w umowy Powen S.A. stał się jedynym i wyłącznym właścicielem przedsiębiorstwa jak również patentów, wzorów użytkowych, znaków towarowych oraz dokumentacji konstrukcyjnej na podstawie której ma wyłączne prawo do produkcji wyrobów

(karta nr 178). Z przejętego majątku w 2000 roku wydzielono Zakład Pomp Powen Sp. z o.o. (działający do dnia 22.09.2006r. jako Fabryka Pomp Powen Sp. z o.o., a obecnie jako Grupa Powen – Wafapomp S.A.). W całym okresie działalności Fabryka Pomp Powen Sp. z o.o. (a obecnie Grupa Powen – Wafapomp S.A.) była podmiotem zależnym od Powen S.A., a jej podstawowa działalność, czyli produkcja pomp była kontynuacją działalności Zabrzeńskiej Fabryki Maszyn Górniczych Powen oraz Powen S.A., który produkował pompy w okresie od 1994r. do 2001r. FP Powen Sp. z o.o. w 2000 roku przejęła około 50 pracowników Powen S.A., a w czerwcu 2001r. pozostałych 320 pracowników w/w Spółki zajmujących się produkcją pomp. W związku z przeprowadzoną reorganizacją podpisano pomiędzy w/w podmiotami umowy o współpracy, w tym między innymi umowy dotyczące możliwości korzystania przez FP Powen Sp. z o.o. z *know – how* Powen S.A. oraz maszyn i urządzeń, a także obiektów związanych z produkcją pomp.

Jak wynika z powyższego produkcją pomp Powen zajmowały się kolejno: ZFMG Powen, która produkowała pompy w okresie od 01.01.1947r. do 17.10.1994r.; Powen S.A., które było producentem pomp od 1994r. do 31.05.2001r., oraz – począwszy od 01.06.2001r. – FP Powen Sp. z o.o. (której następcą prawnym jest Grupa Powen – Wafapomp S.A.). Spółka Powen – Wafapomp (w zakresie obejmującym działalność FP Powen Sp. z o.o.) produkuje wyłącznie pompy przemysłowe (karta nr 2059).

Zgodnie z Polską Normą PN-9/M-44000 pompy należą do podnośników cieczy tj. maszyn lub urządzeń roboczych służących do podnoszenia lub przenoszenia cieczy bądź wzrostu energii przepływającej cieczy, przy czym praca związana z przenoszeniem cieczy wykonywana jest kosztem energii dostarczanej z zewnątrz. Pompy są podnośnikami cieczy mającymi króciec ssący i króciec tłoczny oraz organ roboczy zamieniający pracę mechaniczną na energię ciśnienia cieczy. Innymi słowy pompy są rodzajem przenośników cieczy bądź maszyn hydraulicznych, które zamieniają energię mechaniczną cieczy na energię kinetyczną lub potencjalną. Typowa pompa napędzana jest energią mechaniczną. Energia przekazywana jest cieczy za pomocą organu roboczego, którym może być wirnik, tłok lub membrana. Działanie pompy polega na wytwarzaniu różnicy ciśnień pomiędzy stroną ssawną (wlotem) i tłoczną (wylotem). Podstawowymi charakterystykami pomp są: wydajność (mierzona objętością przepompowywanej cieczy na jednostkę czasu, w układzie SI wyrażona w litrach na sekundę) i wysokość podnoszenia (lub maksymalne ciśnienie) mierzone w metrach słupa wody lub w układzie SI w paskalach.

Do podstawowych rodzajów pomp, biorąc pod uwagę ich konstrukcję, zalicza się:

- pompy wirowe (zwane też przepływowymi), w których organem roboczym jest osadzony na obracającym się wale wirnik łopatkowy, w którym następuje wzrost energii przepływającej cieczy; ich działanie polega na tym, że wirujący wokół stałej osi wirnik zwiększa moment pędu (kręt) cieczy powodując efekt ssania we wlocie i nadwyżkę ciśnienia po stronie tłocznej pompy,
- pompy wyporowe (pompy objętościowe), których działanie polega na przetłaczaniu dawki cieczy z przestrzeni ssawnej do przestrzeni tłocznej przez ruch organu roboczego (tłoka, nurnika, przepony). Wydajność takiej pompy zależy od zmian objętości komory roboczej i częstości cykli.

Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje pomp wirowych: pompy krętne i pompy krążeniowe (samozasysające). Pompy wirowe krętne są to pompy, w których obrotowy ruch wirnika powoduje wzrost momentu pędu (krętu) cieczy. Wirniki pomp wirowych mają różne konstrukcje. Konstrukcja wirnika decyduje o charakterystyce pompy. Pod tym względem pompy dzielą się między innymi na odśrodkowe, helikoidalne, diagonalne, śmigłowe, odwracalne.

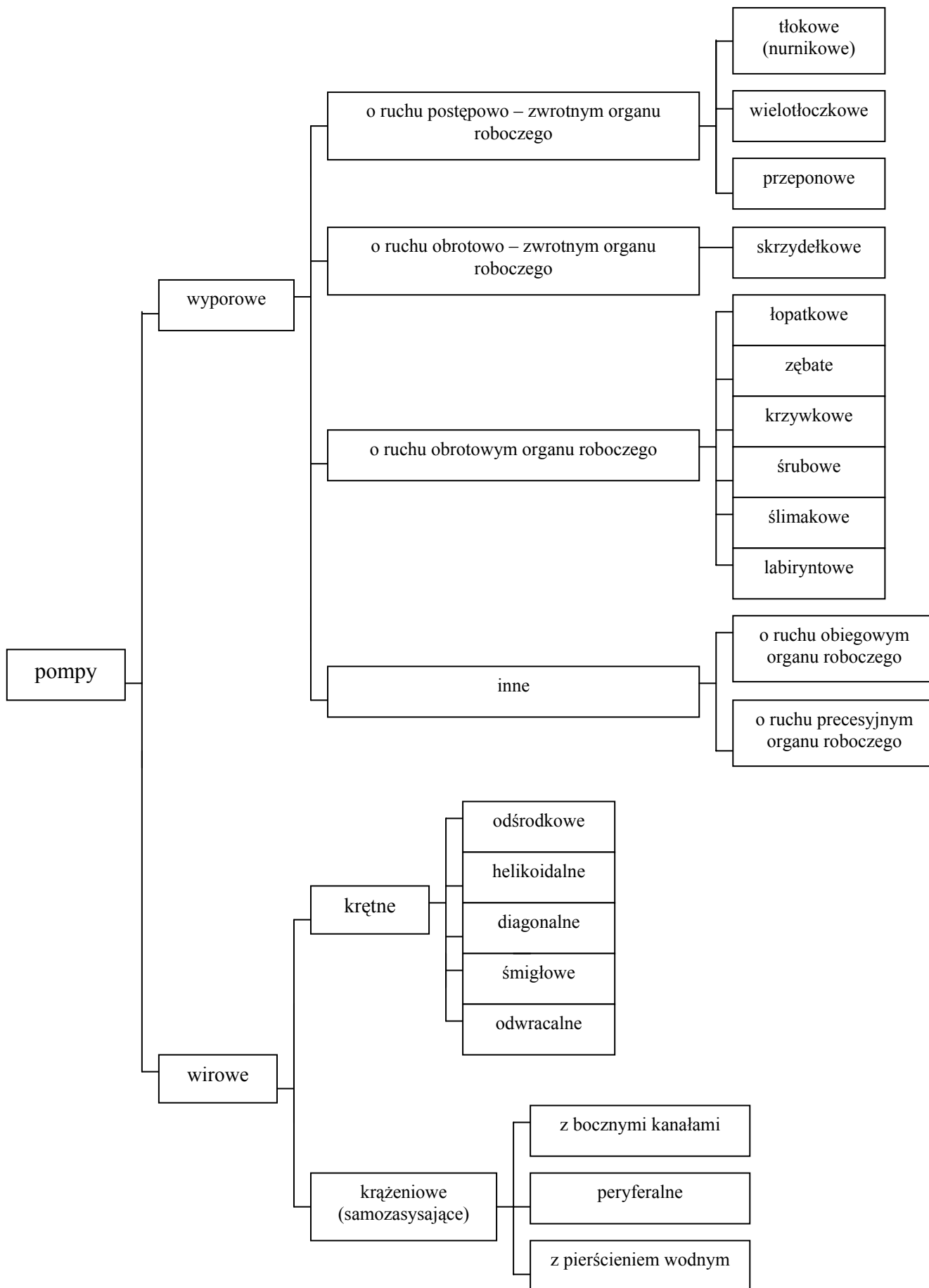
W pompach wirowych krętnych odśrodkowych organem roboczym jest wirnik odśrodkowy o pojedynczej lub przestrzennej krzywiznie łopatek. Są to pompy wysokociśnieniowe, o dużej wysokości podnoszenia wody (do 150 m). Tego rodzaju pompy są najczęściej stosowanymi pompami. Pompy helikoidalne posiadają wirnik o kształcie helikoidalnym zamknięty lub otwarty.

Są to pompy o średniej lub niewielkiej wysokości podnoszenia (od 5 do 60 m) i wysokiej wydajności (do 14 000 m³/h). Pompy diagonalne charakteryzuje wirnik diagonalny otwarty. Pompy te mają niewielką wysokość podnoszenia (do 60 m) i osiągają bardzo wysokie wydajności (do 40 000 m³/h). Pompy tego typu często stosuje się w układach wielostopniowych. Często wykorzystywane są także w pionowych instalacjach odwadniających. Pompy śmigłowe, posiadające wirnik śmigłowy, są pompami o małej wysokości podnoszenia i bardzo dużych wydajnościach dochodzących do 40 000 m³/h. Pompy śmigłowe stosowane są w instalacjach przemysłowych i energetycznych.

Pompy wirowe krążeniowe zwane też pompami samozasysającymi to pompy, w których uzyskano efekt samozasysania, to znaczy zdolność rozruchu bez konieczności zalania rurociągu ssawnego i samej pompy. Istnieją różne konstrukcje takich pomp. Należą do nich pompy z bocznymi kanałami pierścieniowymi, pompy peryferalne, pompy z wirującym pierścieniem wodnym i inne. Pompy samozasysające stosuje się tam gdzie istnieje konieczność rozruchu bez wstępnego zalania, na przykład w pompach strażackich lub jako pompy rozruchowe (zalewające) w układach pompowych. Pompy wyporowe, ze względu na swoją konstrukcję i sposób działania, dzielą się na:

- pompy o ruchu postępowo-zwrotnym organu roboczego, wśród których wyróżniamy:
 - pompy tłokowe / nurnikowe (których działanie polega na ruchu tłoka lub nurnika w cylindrze),
 - pompy wielotłoczkowe,
 - pompy membranowe / przeponowe (ruch elastycznej ścianki /membrany komory),
- pompy o ruchu obrotowym organu roboczego, wśród których wyróżnia się: pompy zębate, pompy śrubowe, pompy łopatkowe, pompy krzywkowe, pompy ślimakowe, pompy labiryntowe,
- pompy o ruchu wahadłowym (obrotowo – zwrotnym) organu roboczego (np. pompy skrzydełkowe).

Podstawowe rodzaje pomp przedstawia poniższy schemat:

Pojęcie „pomp przemysłowych” (których produkcją i remontem zajmują się Uczestnicy niniejszego postępowania) nie posiada definicji legalnej. Kryterium wyróżniającym pompy przemysłowe od innych rodzajów pomp jest kryterium użyteczności – przydatności pompy do danego zastosowania. Pompy przemysłowe nie są przydatne indywidualnym odbiorcom – konsumentom, nie nadają się do wykorzystania w gospodarstwie domowym jako np. pompy do oczek wodnych, domowych instalacji wodociągowych lub grzewczych. Pompy przemysłowe kierowane są wyłącznie do odbiorców przemysłowych i zaspokajają ich potrzeby produkcyjne. Pompy przemysłowe są z reguły większe i bardziej skomplikowane technicznie niż pompy dla odbiorców indywidualnych. Charakteryzują się dużą wydajnością, dużymi rozmiarami i większym stopniem skomplikowania budowy (karty nr 2057-2059).

Z informacji przedstawionych przez Uczestników niniejszego postępowania wynika, że na polskim rynku obecnych jest około 30 krajowych producentów pomp przemysłowych. Ponadto istnieje możliwość nabycia pomp około 180 producentów zagranicznych posiadających na terenie RP przedstawicielstwa handlowe lub dystrybuujących tutaj swoje wyroby (karty nr 214-234).

Do największych producentów pomp przemysłowych oferujących swoje produkty na polskim rynku należą następujący przedsiębiorcy (obejmujący również bezpośrednich konkurentów Spółki Powen – Wafapomp):

- Producenci krajowi: Brzeska Fabryka Pomp i Armatury „Meprozet” Sp. z o.o. w Brzegu; Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych S.A. w Gliwicach; Kielecka Fabryka Pomp „Białogon” S.A. w Kielcach; „KSK” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej; Leszczyńska Fabryka Pomp Sp. z o.o. w Lesznie; Metalchem Warszawa S.A. w Warszawie; Zakłady Mechaniczne „Wiromet” S.A. w Mikołowie; Hydro-Vacuum S.A. w Grudziądzu;
- Producenci zagraniczni: KSB – Niemcy; DÜCHTING Pumpen – Niemcy; Sulzer – Szwajcaria; Ochsner – Austria; Sigma Lutin – Czechy; Weir Pumps – Szkocja; Ensival – Belgia; Warman International Ltd – Anglia; ITT Flygt AB – Szwecja; EMU Unterwasserpumpen GmbH – Niemcy; Hauhinco – Niemcy; Ritz Pumpenfabrik – Niemcy; Pumpex AB – Szwecja; Grundfos – Niemcy; ABS Pumps International AB – Szwecja; Sarlin – Szwecja; Pedrollo – Włochy; Svedala – Szwecja; Homa Niemcy.

Pompy przemysłowe produkowane przez Spółkę Powen – Wafapomp (w zakresie obejmującym FP Powen Sp. z o.o.) należą do następujących rodzajów pomp wymienionych w Polskiej Normie PN-90/M-44000 (karta nr 2058).

- pompy wyporowe o ruchu posuwisto – zwrotnym organu roboczego, nurnikowe jednostronnego działania – pompy o symbolu T.
- pompy wyporowe o ruchu posuwisto – zwrotnym organu roboczego, tłokowe dwustronnego działania – pompy o symbolu WT.
- pompy wirowe, bez urządzeń samozasysających – pompy o symbolach OW, OWH, OS, ZW, ON, OSZ, OWZ, OZ, PH, PG, OŁ, HC, P-BA, P-C, PŁ, PZ, P z wirnikiem typu Z.
- pompy wirowe, bez urządzeń samozasysających, helikoidalne – pompy o symbolu PR.
- pompy wirowe, bez urządzeń samozasysających, odśrodkowe o swobodnym przepływie – pompy o symbolach PH-S, P-370 oraz P (w wariantach wykonania układu przepływowego z wirnikiem o swobodnym przepływie).
- pompy wirowe, bez urządzeń samozasysających, odśrodkowe z wirnikiem kanałowym – pompy o symbolu P (w wariantach wykonania układu przepływowego z wirnikiem kanałowym).

Zgodnie z przedstawioną powyżej klasyfikacją należą one do pomp wyporowych o ruchu postępowo-zwrotnym organu roboczego – tłokowych oraz pomp wirowych – krętnych: odśrodkowych i helikoidalnych. Pompy te znajdują zastosowanie w gospodarce komunalnej oraz w licznych dziedzinach przemysłu, w tym przemyśle wydobywczym, energetyce, cukrownictwie, sieciach wodociągowych, kanalizacyjnych i ciepłowniczych, przemyśle spożywczym, cementowo – wapienniczym i wielu innych. Są one wykorzystywane między innymi do podwyższania

ciśnienia cieczy, nawadniania, odwadniania, czyszczenia, prania ciśnieniowego, a także w systemach odwrotnej osmozy, procesach technologicznych, instalacjach przemysłowych, w zasilaniu kotłów i instalacjach filtrujących (karta nr 1973).

W latach 1997-1998 dział konstrukcyjny Powen S.A. opracował 4 Dokumentacje – Techniczno Ruchowe pomp (karty nr 904-912). W każdej z nich zawarte zostało sformułowanie: *„Nieprzestrzeganie przez użytkownika pompy przepisów i wskazówek zawartych w niniejszej Dokumentacji Techniczno – Ruchowej zwalnia producenta od wszelkich zobowiązań i gwarancji. Pompy mogą być remontowane w czasie gwarancji i w okresie pogwarancyjnym wyłącznie przez producenta lub autoryzowany Zakład Remontowy. W przypadku wykonania remontu przez inną firmę, pompa traci status wyrobu Fabryki Pomp Powen wraz z wszystkimi wynikającymi z tego faktu konsekwencjami.”*

Spółka Powen – Wafapomp zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami opracowuje Instrukcje użytkowania dołączane do produkowanych pomp i zespołów pompowych. W Instrukcji tej zawarty jest zapis: *„Pompy i zespoły pompowe remontowane są w czasie gwarancji i w okresie pogwarancyjnym wyłącznie przez producenta lub uprawniony przez producenta zakład remontowy. W przypadku wykonania remontu przez inną firmę lub stosowanie przez użytkownika w dozwolonych pracach naprawczych nieoryginalnych części, pompa lub zespół pompowy traci status wyrobu Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. wraz z wszystkimi wynikającymi z tego faktu konsekwencjami”* (karty nr 975-999).

W toku przeprowadzonego postępowania antymonopolowego zwrócono się do Stowarzyszenia Producentów Pomp z siedzibą w Warszawie (zwanego dalej „SPP” lub „Stowarzyszeniem”) o przedstawienie informacji na temat krajowego rynku sprzedaży pomp przemysłowych oraz podmiotów funkcjonujących na tym rynku. Na podstawie przekazanych przez Stowarzyszenie informacji ustalono, że na polskim rynku działa co najmniej 23 krajowych producentów pomp przemysłowych. Ponadto, zgodnie z informacjami uzyskanymi od SPP, na obszarze RP istnieje możliwość nabycia pomp przemysłowych około 100 producentów zagranicznych, z których blisko 40% posiada w Polsce własne przedstawicielstwa handlowe, natomiast pozostali rozprowadzają swoje wyroby poprzez dystrybutorów (karty nr 2131-2134). Większość importu pomp do Polski jest realizowana z krajów Unii Europejskiej, a do najważniejszych krajów, z których importowane są pompy należą Niemcy, Francja i Włochy, a także Dania, Wielka Brytania i Szwecja (karta nr 2130).

W celu uzyskania dalszych informacji na temat rynku sprzedaży pomp przemysłowych w Polsce przeprowadzono na potrzeby niniejszego postępowania antymonopolowego postępowanie wyjaśniające w sprawie badania stanu konkurencji i koncentracji na krajowym rynku produkcji i sprzedaży pomp przemysłowych (sygn. akt sprawy RKT-401-09/06/MI). W jego toku uzyskano informacje od 15 krajowych producentów pomp przemysłowych i 10 importerów tych urządzeń (przedstawicielstw handlowych zagranicznych producentów pomp) oferujących swoje wyroby na polskim rynku, w tym przedsiębiorców, na których spółka Powen – Wafapomp wskazała w toku postępowania jako na swoich bezpośrednich konkurentów. Badaniem objęte zostały następujące podmioty (karty nr 2166 verte - 2168):

- Producenci krajowi:
 - Producenci pomp przemysłowych należący do grupy kapitałowej Powen S.A.: Fabryka Pomp Powen Sp. z o.o., Świdnicka Fabryka Pomp Sp. z o.o. w Świdnicy, WAFAPOMP S.A. w Warszawie (przedsiębiorcy ci aktualnie prowadzą działalność jako Grupa Powen – Wafapomp S.A.);
 - Kielecka Fabryka Pomp „Białogon” S.A. w Kielcach;
 - Brzeska Fabryka Pomp i Armatury „Meprozet” Sp. z o.o. w Brzegu;
 - Metalchem – Warszawa S.A. w Warszawie;
 - „KSK” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej;

- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Toruniu – Zakład Produkcyjny FAPO Pompy i Systemy Dozowania;
- Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych S.A. w Gliwicach;
- Hydro-Vacuum S.A. w Grudziądzu;
- Leszczyńska Fabryka Pomp Sp. z o.o. w Lesznie;
- Spomasz Zamość S.A. w Zamościu;
- Zakłady Mechaniczne „Wiromet” S.A. w Mikołowie;
- Zakład Mechaniki Przemysłowej Zamep Sp. z o.o. w Gliwicach;
- Przedstawicielstwa producentów zagranicznych (importerzy):
 - „Grundfos Pompy” Sp. z o.o., Baranowo k/ Poznania, Przeźmierowo;
 - ITT Flygt Sp. z o.o. w Warszawie;
 - ABS Polska Sp. z o.o. w Warszawie;
 - Sigma Polska Sp. z o.o. w Gliwicach;
 - „KSB Pompy i Armatura” Sp. z o.o. w Warszawie;
 - Weir Minerals Poland Sp. z o.o. w Krakowie;
 - Sterling Fluid Systems Polska Sp. z o.o. w Warszawie;
 - Hermetic – Pumpen Sp. z o.o. w Tychach;
 - „Lewa Polska” Sp. z o.o. w Warszawie;
 - Tapflo Sp. z o.o. w Tczewie;
 - Verder Polska Sp. z o.o. w Katowicach.

Jak ustalono w toku postępowania w/w przedsiębiorcy oferują na polskim rynku pompy przemysłowe wirowe i wporowe różnych rodzajów o szerokim zakresie zastosowań. Pompy te wykorzystywane są zarówno w przemyśle (jako pompy odwadniające oraz pompy o charakterze technologicznym, procesowym), jak również w gospodarce komunalnej (w sieciach wodociągowych i kanalizacyjnych, przepompowniach ścieków, sieciach ciepłowniczych). Oferowane wyroby znajdują zastosowanie w bardzo wielu dziedzinach przemysłu, w tym między innymi przemyśle chemicznym i petrochemicznym, spożywczym, cukrowniczym, górniczym, energetycznym, metalurgicznym, papierniczym, w okrętownictwie. Są przystosowane zarówno do pompowania wody czystej, jak i silnie zanieczyszczonej (karty nr 2166 verte - 2168).

W toku postępowania wyjaśniającego ankietowani przedsiębiorcy przedstawili informacje na temat wysokości sprzedaży pomp przemysłowych (z podziałem na pompy wirowe i pompy wporowe) w latach 2003, 2004, 2005. Wyniki przeprowadzonego badania przedstawiają poniższe tabele (karty nr 2159 verte – 2163 – tajemnica przedsiębiorstwa):

Tabela 1: Wielkość sprzedaży w Polsce **pomp przemysłowych** w latach 2003, 2004, 2005 przez poszczególnych przedsiębiorców objętych badaniem rynku przeprowadzonym w ramach postępowania wyjaśniającego RKT-401-09/06/MI [Załącznik nr 1 – tajemnica przedsiębiorstwa].

	L.p.	Nazwa i siedziba przedsiębiorcy	2003		2004		2005	
			Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych, zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców	Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych, zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców	Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych, zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców
Producenci krajowi	1.	Fabryka Pomp Powen Sp. z o.o. w Zabrzu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2.	Świdnicka Fabryka Pomp Sp. z o.o. w Świdnicy	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	3.	Wafapomp S.A. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	4.	Kielecka Fabryka Pomp „Białogon” S.A. w Kielcach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	5.	Brzeska Fabryka Pomp i Armatury „Meprozet” Sp. z o.o. w Brzegu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	6.	Metalchem – Warszawa S.A. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	7.	„KSK” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	8.	ZDZ w Toruniu – Zakład Produkcyjny FAPO Pompy i Systemy Dozowania	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	9.	Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych S.A. w Gliwicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	10.	Hydro-Vacuum S.A. w Grudziądzu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	11.	Leszczyńska Fabryka Pomp Sp. z o.o. w Lesznie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	12.	Spomasz Zamość S.A. w Zamościu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	13.	Zakłady Mechaniczne „Wiromet” S.A. w Mikołowie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

	14.	Zakład Mechaniki Przemysłowej Zamep Sp. z o.o. w Gliwicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	15.	„Tapflo” Sp. z o.o. w Tczewie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Importerzy	16.	„Grundfos Pompy” Sp. z o.o.,	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	17.	ITT Flygt Sp. z o.o. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	18.	ABS Polska Sp. z o.o. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	19.	Sigma Polska Sp. z o.o. w Gliwicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	20.	„KSB Pompy i Armatura” Sp. z o.o. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	21.	Weir Minerals Poland Sp. z o.o. w Krakowie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	22.	Hermetic – Pumpen Sp. z o.o. w Tychach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	23.	„Lewa Polska” Sp. z o.o. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	24.	„Tapflo” Sp. z o.o. w Tczewie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	25.	Verder Polska Sp. z o.o. w Katowicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
		Razem	143 905 849,66	100,00%	164 591 548,25	100,00%	174 858 906,04	100,00%

Tabela 2: Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych w Polsce w zakresie obejmującym **pompy wirowe – krętne** w 2003, 2004 i 2005 roku przez poszczególnych przedsiębiorców objętych badaniem rynku przeprowadzonym w ramach postępowania wyjaśniającego RKT-401-09/06/MI [Załącznik nr 2 – tajemnica przedsiębiorstwa].

L.p.	Nazwa i siedziba przedsiębiorcy	2003		2004		2005		
		Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych wirowych-krętnych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych wirowych-krętnych zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców	Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych wirowych-krętnych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych wirowych-krętnych zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców	Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych wirowych-krętnych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych wirowych-krętnych zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców	
Producenci krajowi	1. Fabryka Pomp Powen Sp. z o.o. w Zabrze	Obecnie: Grupa Powen – Wafapomp S.A.	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2. Świdnicka Fabryka Pomp Sp. z o.o. w Świdnicy		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	3. Wafapomp S.A. w Warszawie		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	4. Kielecka Fabryka Pomp „Białogon” S.A. w Kielcach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	5. Brzeska Fabryka Pomp i Armatury „Meprozet” Sp. z o.o. w Brzegu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	6. Metalchem – Warszawa S.A. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	7. „KSK” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	9. Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych S.A. w Gliwicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	10. Hydro-Vacuum S.A. w Grudziądzu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	11. Leszczyńska Fabryka Pomp Sp. z o.o. w Lesznie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	12. Spomasz Zamość S.A. w Zamościu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

	14.	Zakład Mechaniki Przemysłowej ZAMEP Sp. z o.o. w Gliwicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	15.	„Tapflo” Sp. z o.o. w Tczewie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Importerzy	16.	„Grundfos Pompy” Sp. z o.o.,	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	17.	ITT Flygt Sp. z o.o. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	18.	ABS Polska Sp. z o.o. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	19.	Sigma Polska Sp. z o.o. w Gliwicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	20.	„KSB Pompy i Armatura” Sp. z o.o. w Warszawie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	21.	Weir Minerals Poland Sp. z o.o. w Krakowie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	22.	Hermetic – Pumpen Sp. z o.o. w Tychach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	23.	Verder Polska Sp. z o.o. w Katowicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Razem		107 146 989,82	100,00%	125 441 363,37	100,00%	135 108 203,59	100,00%	

Tabela 3: Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych **wyporowych** w Polsce w 2003, 2004 i 2005 r. przez poszczególnych przedsiębiorców objętych badaniem rynku przeprowadzonym w ramach postępowania wyjaśniającego RKT-401-09/06/MI [Załącznik nr 3 – tajemnica przedsiębiorstwa].

	L.p.	Nazwa i siedziba przedsiębiorcy		2003		2004		2005	
				Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych wyporowych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych wyporowych zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców	Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych wyporowych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych wyporowych zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców	Wielkość sprzedaży pomp przemysłowych wyporowych w Polsce (w PLN)	Udział procentowy w sprzedaży pomp przemysłowych wyporowych zrealizowanej przez badanych przedsiębiorców
Producenci krajowi	1.	Fabryka Pomp Powen Sp. z o.o. w Zabrze	Obecnie: Grupa Powen – Wafapomp S.A.	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2.	Świdnicka Fabryka Pomp Sp. z o.o. w Świdnicy		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	3.	Kielecka Fabryka Pomp „Białogon” S.A. w Kielcach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
	4.	Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych S.A. w Gliwicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
	5.	Spomasz Zamość S.A. w Zamościu	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
	6.	Zakłady Mechaniczne „Wiromet” S.A. w Mikołowie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
	7.	ZDZ w Toruniu - Zakład Produkcyjny FAPO Pompy i Systemy Dozowania	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
	8.	„Tapflo” Sp. z o.o. w Tczewie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Importerzy	9.	„Grundfos Pompy” Sp. z o.o.,	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
	10.	Hermetic – Pumpen Sp. z o.o. w Tychach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
	11.	Verder Polska Sp. z o.o. w Katowicach	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
	12.	„Tapflo” Sp. z o.o. w Tczewie	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Razem				14 572 553,05	100,00%	18 819 284,34	100,00%	20 377 239,09	100,00%

Udziały procentowe Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. oraz przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. (tj. Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o., Wafapomp S.A. oraz Świdnickiej Fabryki Pomp Sp. z o.o.) w sprzedaży krajowej pomp przemysłowych, pomp przemysłowych wirowych krętnych oraz pomp przemysłowych wporowych, jaką zrealizowali w latach 2003, 2004, 2005 przedsiębiorcy objęci badaniem przeprowadzonym na potrzeby niniejszego postępowania, przedstawiają poniższe tabele (karty nr 2160 verte, 2162 verte, 2163 verte – tajemnica przedsiębiorstwa):

Tabela 4: Procentowy udział sprzedaży Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. oraz przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. (tj. Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o., Wafapomp S.A. oraz Świdnickiej Fabryki Pomp Sp. z o.o.) – obecnie działających jako Grupa Powen – Wafapomp S.A., w całości sprzedaży **pomp przemysłowych** w Polsce zrealizowanej w latach 2003, 2004, 2005 przez poszczególnych przedsiębiorców objętych badaniem rynku przeprowadzonym na potrzeby niniejszego postępowania [Załącznik nr 4 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen-Wafapomp S.A.].

Rok	Udział procentowy sprzedaży Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. (obecnie Grupy Powen – Wafapomp S.A.) w krajowej sprzedaży pomp przemysłowych	Udział procentowy sprzedaży wszystkich przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. w krajowej sprzedaży pomp przemysłowych
2003	[...]	[...]
2004	[...]	[...]
2005	[...]	[...]
średnio	[...]	[...]

Tabela 5: Procentowy udział sprzedaży Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. oraz przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. (tj. Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o., Wafapomp S.A. oraz Świdnickiej Fabryki Pomp Sp. z o.o.) – obecnie działających jako Grupa Powen – Wafapomp S.A., w całości sprzedaży **pomp przemysłowych wirowych – krętnych** w Polsce zrealizowanej w latach 2003, 2004, 2005 przez poszczególnych przedsiębiorców objętych badaniem rynku przeprowadzonym na potrzeby niniejszego postępowania [Załącznik nr 5 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen-Wafapomp S.A.].

Rok	Udział procentowy sprzedaży Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. (obecnie Grupy Powen – Wafapomp S.A.) w krajowej sprzedaży pomp przemysłowych – wirowych, krętnych	Udział procentowy sprzedaży wszystkich przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. w krajowej sprzedaży pomp przemysłowych – wirowych, krętnych
2003	[...]	[...]
2004	[...]	[...]
2005	[...]	[...]
średnio	[...]	[...]

Tabela 6: Udział procentowy sprzedaży Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. oraz przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. (tj. Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o., Wafapomp S.A. oraz Świdnickiej Fabryki Pomp Sp. z o.o.) – obecnie działających jako Grupa Powen – Wafapomp S.A., w całości sprzedaży **pomp przemysłowych wporowych** w Polsce zrealizowanej w latach 2003, 2004, 2005 przez poszczególnych przedsiębiorców objętych badaniem rynku przeprowadzonym na potrzeby niniejszego postępowania [Załącznik nr 6 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen-Wafapomp S.A.].

Rok	Udział procentowy sprzedaży Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. (obecnie Grupy Powen – Wafapomp S.A.) w krajowym rynku sprzedaży pomp przemysłowych – wporowych	Udział procentowy sprzedaży wszystkich przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. w krajowym rynku sprzedaży pomp przemysłowych – wporowych
2003	[...]	[...]
2004	[...]	[...]
2005	[...]	[...]

średnio	[...]	[...]
---------	-------	-------

W toku przeprowadzonego pod sygnaturą akt RKT-400-09/06/MI postępowania wyjaśniającego Organ Antymonopolowy – mając na uwadze, iż badaniem rynku nie zostali objęci wszyscy przedsiębiorcy zajmujący się sprzedażą pomp przemysłowych na obszarze Polski – zwrócił się do ankietowanych podmiotów o przedstawienie szacunkowych informacji na temat wielkości krajowego rynku sprzedaży pomp przemysłowych. Informacje w tym zakresie przedstawiły Fabryka Pomp Powen Sp. z o.o. oraz Świdnicka Fabryka Pomp Sp. z o.o. wskazując, iż są to szacunkowe dane otrzymane od Stowarzyszenia Producentów Pomp z siedzibą w Warszawie. Przedstawione przez w/w przedsiębiorców zestawienia zostały opracowane na podstawie analiz krajowego rynku sprzedaży pomp prowadzonych przez Stowarzyszenie oraz danych uzyskanych od Głównego Urzędu Ceł i Europejskiego Stowarzyszenia Pomp EUROPUMP. Przedłożone w toku postępowania informacje odnośnie szacunkowej wartości sprzedaży (w tym importu) pomp przemysłowych w Polsce w latach 2003, 2004, 2005 przedstawia poniższa tabela (karta nr 2161):

Tabela Nr 7: Wielkość krajowego rynku sprzedaży pomp przemysłowych – dane szacunkowe.

rok	Szacunkowa wielkość sprzedaży krajowej pomp przemysłowych (w PLN)	Szacunkowa wielkość importu do Polski pomp przemysłowych (w PLN)	Sprzedaż ogółem (w PLN)
2003	76 000 000	567 400 000	643 400 000
2004	135 700 000	476 000 000	611 700 000
2005	137 900 000	448 000 000	585 900 000

Identyczne dane przedstawiło również Hydro Vacuum S.A. z siedzibą w Grudziądzu wskazując, iż ich źródłem jest *European Industrial Forecasting Ltd*, a także informacje branżowe i szacunki własne.

Mierzony w oparciu o przedstawione powyżej dane udział przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. w krajowym rynku pomp przemysłowych kształtuje się następująco:

Tabela Nr 8: Udziały procentowe Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. oraz przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. (tj. Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o., Wafapomp S.A. oraz Świdnickiej Fabryki Pomp Sp. z o.o.) w krajowym rynku sprzedaży pomp przemysłowych w latach 2003, 2004, 2005 – dane szacunkowe [\[Załącznik Nr 7 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen – Wafapomp S.A.\]](#)

Rok	Udział procentowy Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. (obecnie Grupy Powen – Wafapomp S.A.) w krajowym rynku sprzedaży pomp przemysłowych	Udział procentowy wszystkich przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. w krajowym rynku sprzedaży pomp przemysłowych
2003	[...]	[...]
2004	[...]	[...]
2005	[...]	[...]

Mając powyższe na uwadze Organ Antymonopolowy zważył, co następuje.

I. Wnioskodawca zarzucił Uczestnikom postępowania zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1, 3, 6 i 7 ustawy antymonopolowej w zakresie opisanym w sentencji niniejszej decyzji.

W myśl art. 5 ust. 1 ustawy antymonopolowej zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym. Zgodnie z art. 4 pkt 4 lit. a i b w/w ustawy przez porozumienia rozumie się umowy zawierane między przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami, albo niektóre postanowienia tych umów. Ponadto porozumieniami są uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki.

Jak ustalono to we wcześniejszej części niniejszej decyzji FP Powen sp. z o.o. (poprzednik prawny spółki Powen – Wafapomp) i spółka Dezetpomp w chwili składania wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego byli przedsiębiorcami zależnymi od Powen S.A. Powen S.A. posiadał 87,9% akcji w Wafapomp S.A. Z kolei Wafapomp S.A. posiadał 99,9% udziałów w FP Powen Sp. z o.o. Członkami pięćoosobowej Rady Nadzorczej Wafapomp S.A. byli dwaj członkowie zarządu Powen S.A. i dwaj członkowie Rady Nadzorczej Powen S.A. Ponadto członkiem trzynosobowej Rady Nadzorczej FP Powen Sp. z o.o. był przewodniczący Rady Nadzorczej Powen S.A. i dwaj członkowie zarządu Wafapomp S.A.

W przypadku spółki Dezetpomp Powen S.A. posiadał 49,7 % udziałów w tym podmiocie. Równocześnie członkiem trzynosobowej Rady Nadzorczej Dezetpomp Sp. z o.o. był jeden członek zarządu Powen S.A. i jeden członek Rady Nadzorczej Powen S.A.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że Powen S.A. w chwili składania wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego był przedsiębiorcą dominującym w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy antymonopolowej, a FP Powen Sp. z o.o. i spółka Dezetpomp byli przedsiębiorcami zależnymi od tego przedsiębiorcy. Stanowisko takie w toku postępowania potwierdziły również wszystkie jego strony.

Obecnie do grupy kapitałowej, gdzie przedsiębiorcą dominującym jest Powen S.A należy Grupa Powen – Wafapomp S.A. (następca prawny FP Powen Sp. z o.o.), a spółka Dezetpomp przestała wchodzić w skład tej grupy od dnia 21.09.2006r.

Zgodnie z orzecznictwem antymonopolowym przez porozumienia należy rozumieć powiązania gospodarcze łączące niezależne (samodzielne) podmioty.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 17.01.1995r. (sygn. akt XVII Amr 54/95) stwierdził, że „na potrzeby stosowania ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym spółki zgrupowane w holdingu stanowią jeden organizm gospodarczy. Umowy zawierane pomiędzy spółkami zgrupowanymi w holdingu nie podlegają ocenie przepisów wspomnianej ustawy o zakazie zawierania porozumień monopolistycznych”.

„W niniejszej sprawie jest poza sporem, że założycielem holdingu (tzw. spółką – matką) jest spółka (...) posiadająca w podległych jej spółkach (spółki córki) 100% kapitału zakładowego. Z tej racji spółki (...) aczkolwiek posiadające tak jak wszystkie inne spółki prawa handlowego osobowość prawną i zdolność do czynności prawnych, nie są jednakże samodzielnymi podmiotami gospodarczymi. Zależą bowiem od spółki (...) która reprezentuje we wspomnianych spółkach zgromadzenie wspólników – najwyższy organ spółki, powołany m.in. do ustanowienia jej zarządu. Na kwestię samodzielności spółek – córek nie ma znaczenia zakres swobody jaki im pozostawia spółka – matka. Nawet bowiem nie wywieranie wpływu na

działalność spółek w niczym nie zmienia ich charakteru, jako podległych spółce – matce. Z omawianych więc względów w prawie antymonopolowym obowiązuje zasada, że zgrupowane w holdingu spółki stanowią jeden organizm gospodarczy. (...) Innymi słowy na potrzeby stosowania ustawy antymonopolowej poza jej zainteresowaniem są wzajemne relacje pomiędzy spółkami zgrupowanymi w holdingu.”

Ponadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19.01.2001r. (sygn. akt I CKN 1036/98) stwierdził, że „ograniczenia w stosowaniu ustawy dotyczą relacji pomiędzy firmą dominującą, z podmiotami zależnymi, czyli w ramach holdingu”.

Tezy powyższe znajdują również uznanie w poglądach doktryny.

„Mówiąc na gruncie ustawy antymonopolowej o porozumieniach należy mieć na uwadze, iż chodzi tutaj o powiązania gospodarcze łączące niezależne (samodzielne) podmioty, co w szczególności należy odnieść do przedsiębiorców. Zatem w umowach lub w innych formach powiązań gospodarczych ukierunkowanych na ograniczenie konkurencji, łączących zależnych przedsiębiorców podlegających wspólnemu podmiotowi dominującemu (...) lub zawieranych między podmiotem dominującym i podmiotem zależnym, co dotyczy zwłaszcza struktur holdingowych, nie należałoby upatrywać się znamion porozumienia. (...)”¹.

„W doktrynie wypracowana została tzw. teoria „jednego przedsiębiorcy”, która formułuje podstawy do traktowania działań holdingów na gruncie prawa antymonopolowego. Zgodnie z tą teorią nie można przypisać porozumień ograniczających konkurencję przedsiębiorcom należącym do tej samej grupy kapitałowej”².

Również orzecznictwo w zakresie europejskiego prawa konkurencji aprobuje przedmiotową tezę. Sąd Pierwszej Instancji stwierdził, że „Chociaż art. 85 ust. 1 Traktatu nie stosuje się do porozumień i uzgodnionych praktyk między przedsiębiorstwami należącymi do tej samej grupy jako firma dominująca i firmy zależne, jeśli te przedsiębiorstwa tworzą jednostkę ekonomiczną, w ramach której firma zależna nie ma żadnej faktycznej samodzielności decydowania o działaniach na rynku, taka sytuacja nie zachodzi wówczas, gdy przedsiębiorstwo nie wykonuje nad innym żadnej kontroli innej, niż ta wynikająca z udziału w jego kapitale, który nie wystarcza na pokrycie większości udziałów.”³

W związku z tym porozumienia zawierane pomiędzy podmiotem dominującym, a podmiotem zależnym nie należą do kategorii porozumień o których mowa w art. 5 ustawy antymonopolowej i dlatego też nie powinny podlegać ocenie przepisów ustawy antymonopolowej zakazującej zawierania porozumień ograniczających konkurencję.

Uczestnicy w toku postępowania stwierdzili, że ceny, warunki zakupu i sprzedaży wyrobów i usług ustalane są przez każdą ze spółek należących do grupy kapitałowej niezależnie. Nie istnieją w grupie kapitałowej jakiegokolwiek procedury związane z uzgadnianiem cen, warunków zakupu i sprzedaży. Spółka matka jaką w grupie kapitałowej jest Powen S.A. nie ingeruje w działania marketingowe poszczególnych spółek produkcyjnych. Twierdzenia powyższe nie stoją w sprzeczności z wyżej wyrażonym poglądem, iż porozumienia w ramach grupy kapitałowej nie podlegają ocenie w świetle ustawy antymonopolowej. Wewnętrzna rywalizacja pomiędzy poszczególnymi spółkami i podejmowane przez nie różniące się działania nie oznaczają, iż podmioty te samodzielnie funkcjonują na rynku. Oprócz powiązań

¹ S.Gronowski Ustawa antymonopolowa – komentarz. Wydawnictwo C.H.Beck Warszawa 1999r. str. 78.

² E. Modzelewska – Wąchał Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – komentarz, Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2002, str. 43.

³ wyrok z dnia 6.04.1995r. w sprawie T-141/89 Trefileurope Sales SARL, wyrok z dnia 6.04.1995r. w sprawie T-145/89 Baustahlgewebe GmbH.

kapitałowych przemawia za tym przede wszystkim fakt ścisłych powiązań personalnych w ramach grupy kapitałowej. Powoduje to, że Powen S.A. jako spółka matka ma możliwość powoływania organów spółek zależnych tj. zarządów i rad nadzorczych, co faktycznie następuje. Tym samym ma ona możliwość bezpośredniej ingerencji w funkcjonowanie tych spółek, w tym na ich działania rynkowe takie jak np. polityka ustalania cen, uczestnictwo w postępowaniach o udzielenia zamówienia publicznego bądź też przetargach organizowanych na innych zasadach, określanie rynków działania, kształtowanie przedmiotu działalności. Dodać również należy, że siedziby Uczestników niniejszego postępowania do września 2006r. znajdowały się pod tym samym adresem.

Stąd też grupę kapitałową Powen S.A. należy traktować jako jeden organizm gospodarczy, co wyklucza ocenę porozumień wewnątrz tej grupy, jako porozumień ograniczających konkurencję. Tym samym brak jest do podstaw do uznania za porozumienia ograniczające konkurencję zachowania w/w podmiotów i nakazania zaniechania przedmiotowych działań.

Jak wskazano to we wcześniejszej części decyzji spółka Dezetpomp z dniem 21.09.2006r. przestała należeć do grupy kapitałowej w której podmiotem dominującym jest Powen S.A. i z tą datą stała się niezależnym podmiotem. Pomimo tego faktu, również w dacie po 21.09.2006r. brak jest podstaw do stwierdzenia, że Powen S.A. i spółka Powen – Wafapomp z jednej strony oraz spółka Dezetpomp z drugiej strony zawarły porozumienie ograniczające konkurencję zarzucane przez Wnioskodawcę. Spółka Dezetpomp po zakończeniu realizacji przetargu na remont pomp dla Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. zaprzestała prowadzenia działalności na rynku wykonywania czynności serwisowych pomp i dostawy do nich części zamiennych. Pod koniec grudnia 2005r. rozwiązaniu uległy również umowy zawarte pomiędzy FP Powen Sp. z o.o. i ZPiA „Dezetpomp” Sp. z o.o. tj. umowa nr 046/FP/2004 z dnia 4.05.2004r. dotycząca nadania statusu Autoryzowanego Przedstawiciela FP Powen w Zabrze oraz umowa o współpracy Nr FP 006/01/2003 z dnia 16.01.2003r. Spółka Dezetpomp nie zawarła również ze spółką Powen – Wafapomp (następcą prawnym FP Powen Sp. z o.o.) jakichkolwiek nowych umów, których przedmiot odpowiadałby treści w/w umów z 4.05.2004r. i 16.01.2003r.

Wnioskodawca nie przedstawił również żadnych nowych okoliczności, które miałyby przemawiać za tym, że zarzucane przez niego porozumienie występuje po 21.09.2006r. W związku z tym, że spółka Dezetpomp i przedsiębiorcy z grupy kapitałowej Powen S.A. obecnie prowadzą działalność na zupełnie innych rynkach produktowych, również po tej dacie brak jest podstaw uznania działań Uczestników postępowania jako porozumień ograniczających konkurencję na rynku określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1,3, 6 i 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W związku z powyższym orzeczono jak w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

II. Artykuł 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera generalny zakaz nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. W okolicznościach przedmiotowej sprawy Wnioskodawca zarzucił Uczestnikom postępowania stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję określonej w art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku właściwym poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji.

Praktyki ograniczające konkurencję stosowane przez przedsiębiorców ujawniają się na określonym rynku właściwym. Stąd też dla poprawnej oceny zachowania Uczestników w kontekście przesłanek wynikających z art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy konieczne jest określenie granic rynku właściwego, albowiem od tego zależy stwierdzenie, czy Powen S.A., spółka Powen –

Wafapomp i spółka Dezetpomp mają na tym rynku pozycję dominującą i co z tym się wiąże, czy można im przypisać stosowanie praktyk ograniczających konkurencję.

Zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Rynek właściwy w danej sprawie wyznaczają zatem dwa skorelowane ze sobą pojęcia: rynku właściwego produktowo i rynku właściwego geograficznie.

Rynek w ujęciu produktowym odnosi się do wszystkich towarów jednego rodzaju, które poprzez szczególne właściwości, zwłaszcza zaś przeznaczenie, funkcje użytkowe i cenę odróżniają się od innych towarów w taki sposób, że nie istnieje możliwość dowolnej ich zamiany. Rynek pod względem przedmiotowym (asortymentowym) tworzą zatem wszystkie towary, które łącznie służą zaspokojeniu tych samych potrzeb, mają zbliżone właściwości fizyczne, mają podobne ceny i reprezentują podobny poziom jakości. Rynkiem właściwym terytorialnie jest natomiast obszar geograficzny, na którym panują dla przedsiębiorcy lub przedsiębiorców zbliżone warunki konkurencji na ustalonym rynku produktowym. Zasięg rynku geograficznego uzależniony jest w szczególności od takich czynników, jak: bariery wejścia na rynek zarówno o charakterze prawnym (cła, koncesje, monopol prawny itp.), jak i ekonomicznym (w szczególności koszty transportu), cechy towaru uniemożliwiające lub utrudniające transport na znaczne odległości, preferencje nabywców.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy Wnioskodawca zarzucił Uczestnikom postępowania nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym rozumianym jako rynek napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do pomp odwadniających dla sektora górniczego i energetycznego.

Innymi słowy rynek właściwy został tutaj w ujęciu produktowym ograniczony do usług polegających na: naprawach gwarancyjnych i pogwarancyjnych, przeglądach, remontach i serwisowaniu pomp odwadniających oraz produkcji i dostawy części zamiennych do tych pomp, przy wskazaniu iż dotyczy to wyłącznie pomp dla sektora górniczego i energetycznego. W ujęciu geograficznym z kolei jest to rynek, którego zasięg wyznaczono z punktu widzenia podziemnych zakładów wydobywczych zlokalizowanych na terenie Polski oraz zakładów z sektora energetycznego, gdzie w/w pompy są zainstalowane, obejmujący przede wszystkim obszar województwa śląskiego.

Uzasadniając swoje stanowisko w przedmiotowym zakresie Wnioskodawca wskazał, iż przy definiowaniu rynku właściwego w sprawie należy mieć na względzie to, że uczestnikami tego rynku jest wyłącznie szczególna kategoria kupujących (zakłady górnicze), których preferencje pozostają niezmiennie wobec określonych uwarunkowań cenowych, a przede wszystkim technologicznych. Stąd też rynek właściwy pod względem asortymentowym winien być ograniczony do pomp odwadniających w szczególności produkcji Zabrzeńskiej Fabryki Maszyn Górniczych Powen w Zabrzu, względnie jej następców prawnych. Z kolei aspekt geograficzny rynku właściwego pokrywa się z terenem intensywnego wydobycia węgla kamiennego i obejmuje obszar byłego województwa katowickiego. Mając na względzie przywołane wyżej argumenty rynek właściwy, jaki można wytyczyć w niniejszej sprawie to zdaniem Wnioskodawcy rynek napraw i dostawy części zamiennych do pomp odwadniających w górnictwie węgla kamiennego na terenie Górnego Śląska.

W ocenie Organu Antymonopolowego powyższe wyznaczenie granic rynku właściwego jest niedopuszczalne z punktu widzenia brzmienia art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i nie uwzględnia wszystkich czynników wymienionych w definicji rynku właściwego zawartych w w/w przepisie. Organ Antymonopolowy postanowił uwzględnić tutaj przede wszystkim wyjaśnienia uczestników niniejszego postępowania wskazujące na to, iż pompy odwadniające i inne wyprodukowane przez spółkę Powen – Wafapomp (w zakresie dotyczącym FP Powen Sp. z o.o.) znajdują zastosowanie zarówno w górnictwie węgla kamiennego, jak i w wielu innych branżach przemysłu, a także w gospodarce komunalnej. Są one wykorzystywane w górnictwie odkrywkowym, energetyce i ciepłownictwie, hutnictwie, przemyśle chemicznym, w sieciach wodociągowych, co potwierdza przedstawiony w toku postępowania wykaz odbiorców pomp produkowanych przez spółkę Powen – Wafapomp (karty nr 1896-1901 – tajemnica przedsiębiorstwa).

Należy również wziąć pod uwagę okoliczność, iż wszystkie pompy produkcji Powen są dostosowane do wykorzystania do pracy pod ziemią tj. w warunkach zagrożenia wybuchem. Brak jest zatem istotnych różnic odróżniających pompy przemysłowe przeznaczone dla górnictwa podziemnego od pomp stosowanych w innych dziedzinach przemysłu. Jeżeli bowiem dana pompa spełnia wymogi pozwalające na jej użytkowanie w szczególnych warunkach, to tym bardziej może być ona stosowana w zakładach, w których ryzyko wybuchu nie istnieje.

Z powyższego wynika, że wymienione w treści zarzutu pompy przemysłowe produkcji Powen mają szerszy niż wskazany przez Wnioskodawcę zasięg możliwych zastosowań. W świetle tego należy stwierdzić, iż wyznaczenie rynku właściwego w ujęciu geograficznym poprzez pryzmat miejsca ich zainstalowania jest niedopuszczalne, jeżeli udowodniono, że te same towary (pompy przemysłowe) znajdują wykorzystanie w wielu innych poza górnictwem węgla kamiennego dziedzinach gospodarki. Biorąc zatem pod uwagę popytową stronę tak wyznaczonego rynku, a więc nabywców pomp przemysłowych i tym samym nabywców usług polegających na naprawach gwarancyjnych, naprawach pogwarancyjnych, przeglądach, usługach serwisowych, remontach, oraz kupujących części zamienne do pomp przemysłowych brak jest podstaw do uwzględnienia w tym zakresie wyłącznie podziemnych zakładów wydobywczych z wyłączeniem innych podmiotów nabywających pompy w/w typów.

Dokonując oceny rynku właściwego w niniejszej sprawie, należy podkreślić także – na co wskazywali również Uczestnicy niniejszego postępowania – iż z punktu widzenia podmiotu wykonującego usługi serwisowe pomp oraz produkującego i dostarczającego do nich części zamienne bez znaczenia powinna być zarówno okoliczność, kto jest producentem podlegającej remontowi pompy, jak również to, kim jest jej nabywca. Nie można wskazać jakichkolwiek czynników obiektywnych uniemożliwiających Wnioskodawcy wykonywanie czynności serwisowych pomp przemysłowych dowolnego rodzaju, bądź też uniemożliwiających produkcję i dostawę części zamiennych do tych pomp. Brak jest kryteriów, które przemawiałyby za tym, że w/w czynności serwisowe oraz produkcję i dostawę części zamiennych do pomp produkcji Powen zainstalowanych w podziemnych zakładach górniczych należałoby wyraźnie wyodrębnić spośród ogółu czynności serwisowych pomp, bądź też produkcji i dostawy części zamiennych do pomp wyznaczając w ten sposób osobny rynek produktowy. Z perspektywy podmiotu wykonującego czynności serwisowe i produkującego części zamienne do pomp, rodzaje pomp oferowane na polskim rynku przez różnych producentów stanowią substytuty (przy czym podkreślenia wymaga, iż substytucyjność produktów należących do tego samego rynku relewantnego nie oznacza, że muszą to być produkty w pełni homogeniczne, identyczne).

Wskazać należy, iż Wnioskodawca poinformował o braku barier prawnych do wykonywania napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych,

remontów oraz produkcji i dostawy części zamiennych pomp zainstalowanych poza sektorem górniczym i energetycznym oraz pomp wyprodukowanych przez innych producentów aniżeli Powen.

Podane przez Wnioskodawcę bariery faktyczne do wykonywania w/w czynności serwisowych i produkcji części zamiennych w stosunku do pomp innych producentów, jak i pomp Powen zainstalowanych poza podziemnymi zakładami górniczymi nie zasługują na uwzględnienie przy wyznaczaniu rynku właściwego w sprawie.

Pierwszą z nich miałyby być okoliczność, iż Wnioskodawca jest małym przedsiębiorcą, zatem posiada zbyt ograniczone zasoby aby objąć swoim zasięgiem działania nowe i odległe rynki. Stąd też, ze względu na swoje możliwości logistyczne może konkurować tylko na rynku górniczym, na którym są ulokowane i wykorzystywane pompy produkcji Powen. Ponadto nie posiada również zasobów technicznych, a w szczególności dokumentacji konstrukcyjnej, dokumentacji technologicznej, oprzyrządowania odlewniczego koniecznego do produkcji części zamiennych do pomp innych producentów niż Powen. Podejmowanie jakichkolwiek działań w celu pokonania powyższych barier jest bardzo utrudnione ze względu na konieczność posiadania dużych zasobów finansowych oraz wysokie koszty walki z konkurencją już działającą na tym innym rynku.

Okoliczność, iż Wnioskodawca jest małym przedsiębiorcą o niskim, jak sam wskazuje potencjale finansowym, organizacyjnym i technologicznym nie może stanowić argumentu za wąskim wyznaczeniem rynku właściwego w sprawie, ponieważ rynek właściwy obejmuje wszystkie towary, które są uznawane przez ich nabywców za substytuty. Tak więc towary te, jak i usługi oferowane są na rynku przez przedsiębiorców o dużym potencjale, jak i niskim, a ocena w tym zakresie należy do nabywców, czy uznają oni je za substytucyjne. Również fakt wyspecjalizowania się przez Wnioskodawcę w czynnościach serwisowych i produkcji części zamiennych do pomp Powen nie może świadczyć o tym, iż rynek ten należy ograniczyć wyłącznie do tych pomp. Innymi słowy rynek właściwy w danej sprawie nie może być ograniczany wyłącznie przez pryzmat zakresu działalności określonego przedsiębiorcy (w tym wypadku Wnioskodawcy), tylko należy odnieść go do substytucyjności określonych towarów i usług oferowanych na rynku. W ocenie Organu Antymonopolowego wyznaczenie rynku właściwego w sposób zgodny z żądaniem Wnioskodawcy jest nieprawidłowe, gdyż wyłącza z obszaru tego rynku substytuty pomp Powen, jak również istniejące obszary zastosowania tychże pomp. Zdaniem Organu Antymonopolowego nie można wyznaczać granic rynku właściwego z punktu widzenia działalności, w jakiej specjalizuje się przedsiębiorca występujący z żądaniem wszczęcia postępowania antymonopolowego. W rozpatrywanym przypadku powoduje to wyłączenie z obszaru przedmiotowego rynku towarów o podobnym zastosowaniu, cenie i właściwościach i tym samym prowadzi do nadmiernej segmentacji tego rynku. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w orzecznictwie antymonopolowym. W wyroku z dnia 8.08.2005r. sygn. akt VI ACa 6/05 Sąd Apelacyjny w Warszawie orzekł, iż *Dająca się faktycznie zauważyć w orzecznictwie organów antymonopolowych tendencja do stosowania wąskich kryteriów segmentacji przy wyznaczaniu rynku właściwego nie może jednak oznaczać ustalenia rynku jednego produktu i jednego producenta. Nie chodzi bowiem o wyodrębnienie rynku możliwie najwęższego, ale o wyznaczenie go w sposób rzeczywiście prawidłowy pozwalający na należyte określenie działań prowadzonych na tym rynku przez konkretne podmioty gospodarcze.*

W ocenie Organu Antymonopolowego brak jest zatem w okolicznościach przedmiotowej sprawy podstaw, aby rynek właściwy w ujęciu produktowym ograniczać wyłącznie do pomp jednego producenta. Taki sposób wyznaczenia granic rynku jest niezgodny z art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, gdyż automatycznie wyłącza substytuty w/w towarów, a więc

dostępne na rynku pompy innych producentów spełniające te same funkcje użytkowe, charakteryzujące się podobnym zastosowaniem i cenami, co pompy produkcji Powen.

Zdaniem Organu Antymonopolowego nie istnieje zatem rynek właściwy ograniczony do rynku napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do pomp odwadniających dla sektora górniczego i energetycznego, i jak w zasadzie stwierdził Wnioskodawca ograniczony do pomp produkcji Powen.

Takie zdefiniowanie rynku właściwego stanowi zbyt duże zawężenie jego granic i oznacza wyznaczenie rynku produktów z jednym przedsiębiorcą po stronie podaży. To z kolei nie sprzyja ustaleniu właściwej pozycji Uczestników postępowania na rynku relewantnym. W świetle powyższego stwierdzić należy, iż brak jest podstaw do dokonania oceny działań uczestników postępowania oraz ustalenia ich pozycji na tak wyznaczonym rynku.

Zdaniem Organu Antymonopolowego rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest w ujęciu geograficznym co najmniej obszar Unii Europejskiej, natomiast w ujęciu produktowym – rynek sprzedaży pomp przemysłowych. Ewentualne skutki zarzucanej praktyki ujawniałyby się natomiast na rynku napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do tych pomp. Takie określenie granic rynku właściwego uzasadnione jest następującymi przesłankami.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy istota zarzucanej praktyki ograniczającej konkurencję sprowadza się do zamieszczenia w treści dokumentacji techniczno – ruchowej pomp przemysłowych zapisu przewidującego, iż *„Pompy i zespoły pompowe remontowane są w czasie gwarancji i w okresie pogwarancyjnym wyłącznie przez producenta lub uprawniony przez producenta zakład remontowy. W przypadku wykonania remontu przez inną firmę lub stosowanie przez użytkownika w dozwolonych pracach naprawczych nieoryginalnych części, pompa lub zespół pompowy traci status wyrobu Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. wraz z wszystkimi wynikającymi z tego faktu konsekwencjami”*. Stosowanie przedmiotowej praktyki ma zatem ścisły związek z procesem sprzedaży pomp przemysłowych przez ich producenta. Zakwestionowany warunek zawarty jest bowiem w dokumentacji techniczno – ruchowej pomp, która przekazywana jest nabywcy po zrealizowaniu przez niego zakupu pompy. W okolicznościach przedmiotowej sprawy punktem wyjścia w ocenie rynku właściwego jest moment sprzedaży pompy wraz z odpowiednią dokumentacją techniczno – ruchową, gdzie znajdują się wymogi producenta odnośnie sposobu przeprowadzania gwarancyjnych i pogwarancyjnych remontów pomp.

Producent pomp przemysłowych w pierwszej kolejności musi zatem sprzedać wyprodukowane przez siebie pompy, a konsekwencją ich sprzedaży oraz zainstalowania u określonych nabywców jest konieczność ich serwisowania i dostarczania do nich części zamiennych. Zarzucana praktyka – która bezpośrednio odnosi się do tego rodzaju usług i w przekonaniu Wnioskodawcy przeciwdziała ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji w zakresie napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do pomp – ma swoje źródło w akcie sprzedaży pompy. Organ Antymonopolowy zgadza się w tym zakresie ze stanowiskiem przedstawionym przez Uczestników w trakcie postępowania, iż w ocenie rynku właściwego w niniejszej sprawie produktem wyjściowym są same pompy, zaś ich remontowanie i dostawa do nich części zamiennych jest czynnością wtórną i popyt na tego rodzaju usługi jest bezpośrednio związany z liczbą pomp zainstalowanych i pracujących u nabywców. Z faktu tego wynika wniosek, że o sile producenta pomp na rynku napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do pomp świadczy

ilość sprzedanych pomp przemysłowych. Podmioty, które nabyły pompy produkcji Powen zlecać będą usługi serwisowe i dostawę części zamiennych do tych pomp, kierując się w tym względzie wskazówkami zawartymi w dokumentacji techniczno – ruchowej tych produktów. To ile pomp sprzeda dany producent ma więc bezpośrednie przełożenie na to, ile pomp remontowanych będzie zgodnie z ustalonymi przez niego wymogami. Uzasadnione jest zatem stwierdzenie, iż w bezpośrednim związku z rynkiem sprzedaży pomp przemysłowych pozostaje rynek napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do tych pomp. W przypadku, gdyby pierwszy z w/w rynków był zdominowany przez jednego lub kilku przedsiębiorców, warunki prowadzenia działalności przez uczestników na drugim z tych rynków uzależnione byłyby od działań monopolisty.

W okolicznościach sprawy uznać zatem należy, że zarzucana praktyka odnosi się do nadużywania pozycji dominującej na rynku sprzedaży pomp przemysłowych, którego ewentualne skutki mogłyby ujawniać się na rynku napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do tych pomp przemysłowych, który jest rynkiem funkcjonalnie powiązany z rynkiem właściwym. Teoria dwóch rynków została zaakceptowana przez europejskie organy antymonopolowe np. w sprawie ECS/AKZO, w której stwierdzono, że pozycja dominująca na jednym rynku może być nadużyta wskutek postępowania przedsiębiorcy na innym rynku. W sprawie tej Komisja określiła rynek produktu jako rynek nadtlenków organicznych, mimo że nadużycie miało na celu wyrządzenie szkód spółce ECS na innym rynku - rynku dodatków do mąki⁴. Komisja Europejska i Europejski Trybunał Sprawiedliwości uznały, że „*nadużycie pozycji dominującej na rynku surowców może ograniczać konkurencję na rynku, na którym są sprzedawane pochodne surowca, i te efekty muszą być wzięte pod uwagę w rozważaniach skutków naruszenia prawa, nawet jeśli rynek produktów pochodnych nie stanowi rynku samoistnego*”⁵. Również Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się w w/w zakresie (np. wyroki SOKiK z dnia 21.01.1998r. sygn. akt XVII Ama 51/97, z dnia 2.10.1996r. sygn. akt XVII Amr 37/96, z dnia 20.09.1995r. sygn. akt XVII Amr 28/95, z dnia 3.06.1998r. sygn. akt XVII Ama 16/98, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15.05.2003r. sygn. akt I CKN 311/01, z dnia 15.05.2003r. sygn. akt I CKN 313/01).

Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie, gdzie siła rynkowa producenta pomp przemysłowych na rynku sprzedaży pomp może wywrzeć bezpośredni skutek na rynkach powiązanych, jakimi są rynki napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych. Rynkiem właściwym w ujęciu produktowym jest zatem rynek sprzedaży pomp przemysłowych.

Jednocześnie Organ Antymonopolowy uznał, iż dokonując analizy wymiaru rynku właściwego od strony produktowej należy mieć również na względzie punkt widzenia przedsiębiorcy zajmującego się naprawami gwarancyjnymi, naprawami pogwarancyjnymi, przeglądami, usługami serwisowymi, remontami, produkcją i dostawą części zamiennych do pomp przemysłowych, będącego uczestnikiem rynków powiązanych, na których ujawniać miałyby się zarzucana praktyka. Zachodzi tutaj konieczność uwzględnienia, iż z perspektywy podmiotu wykonującego w/w czynności w odniesieniu do pomp, zainstalowane u odbiorców

⁴ Sprawa nr IV/30.698, ECS/AKZO, Commission decision 1985, Official Journal of the European Communities, nr L 374, s. 16-17

⁵ vide: B. Majewska-Jurczyk, *Dominacja w polityce konkurencji Unii Europejskiej*, Wrocław 1998, s. 46-47 i podane tam orzecznictwo

zlecających w/w usługi pompy stanowią substytuty. Dla podmiotu wykonującego czynności serwisowe w stosunku do pomp i produkującego do nich części zamienne bez znaczenia pozostaje bowiem kwestia, jakiego rodzaju (o jakim przeznaczeniu) pompę serwisuje (produkuje części) w sytuacji, gdy zasady wykonywania czynności serwisowych pomp i produkcji do nich części są podobne i polegają w ogólności we wszystkich przypadkach na odtworzeniu wyjściowych właściwości pompy. Organ Antymonopolowy uznał zatem, iż po stronie uczestników rynków napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych pomp istnieje pełna zastępowalność pomiędzy różnymi rodzajami pomp przemysłowych, gdyż przedsiębiorcy wykonujący w/w czynności w stosunku do pomp powinni dążyć do ich wykonywania w odniesieniu do jak najszerszej gamy pomp przemysłowych.

Stanowisko takie potwierdza orzecznictwo antymonopolowe. Przywołać można tutaj wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23.03.2006r. sygn. akt XVII AmA 130/04, w którym orzekł on, iż ustalając rynek właściwy w sprawie należy m.in. obok towaru na nim oferowanego wziąć pod uwagę fazę obrotu towarowego oraz określić, w jakim zakresie uczestnicy rynku poddani są współzawodnictwu ze strony konkurencji. Sąd zwrócił tutaj uwagę na konieczność uwzględnienia w analizowanym stanie faktycznym szczebla obrotu, którego dotyczy zarzucany czyn. Zdaniem Organu Antymonopolowego analogiczna sytuacja zachodzi w przedmiotowej sprawie, z zastrzeżeniem, że w okolicznościach niniejszego postępowania konieczne przy ocenie rynku właściwego jest uwzględnienie punktu widzenia przedsiębiorcy wykonującego naprawy gwarancyjne, naprawy pogwarancyjne, przeglądy, usługi serwisowe, remonty oraz produkującego i dostarczającego części zamienne do pomp przemysłowych.

W niniejszej sprawie rynkiem właściwym w ujęciu produktowym jest zatem rynek sprzedaży pomp przemysłowych obejmujących bliższe i dalsze substytuty pomp produkcji Powen. Jako że pompy przemysłowe nie posiadają definicji legalnej wyodrębnić je należy poprzez kryterium użyteczności i przydatności. Do pomp przemysłowych zaliczyć należy pompy wykorzystywane przez odbiorców przemysłowych (jako np. pompy dozujące, odwadniające, procesowe), które nie są stosowane przez innych odbiorców (np. konsumentów, gospodarstwa domowe). Tego rodzaju urządzenia charakteryzują się większymi rozmiarami i większym stopniem skomplikowania technicznego niż pompy przeznaczone dla indywidualnych odbiorców, a także dużo większymi wydajnościami. Ze względu na konstrukcję pompy te dzielą się na dwa podstawowe rodzaje: pompy wyporowe (których działanie polega na przetłaczaniu dawki cieczy z przestrzeni ssawnej do tłocznej za pomocą organu roboczego - tłoka, nurnika) i pompy wirowe, w których organem roboczym jest wirnik powodujący wzrost energii przepływającej cieczy.

Za określeniem rynku właściwego od strony produktowej jako rynku obejmującego pompy przemysłowe przemawia również to, iż producenci tych urządzeń – o czym była już mowa we wcześniejszej części decyzji – nie specjalizują się w produkcji pomp dla ściśle określonego sektora gospodarki i posiadają w swojej ofercie handlowej pompy przemysłowe dla różnego rodzaju branż i o różnorodnych zastosowaniach. Potwierdza to też deklarowana przez niektórych producentów gotowość do produkowania pomp na specjalne zamówienia, co świadczy o ich elastyczności i zdolności do szybkiej zmiany profilu produkcji. Brak jest zatem wśród producentów pomp daleko posuniętej specjalizacji, która pozwalałaby na wyodrębnienie określonego segmentu pomp przemysłowych dających się zakwalifikować jako należące do odrębnego rynku właściwego. Wobec powyższego stwierdzić należy, że producenci pomp przemysłowych są w gotowości do podjęcia się realizacji konkretnego zamówienia bez względu na to, z jakiego sektora gospodarki pochodzi. Biorąc powyższe pod

uwagę stwierdzić należy, że rynek właściwy w ujęciu produktowym obejmuje pompy przemysłowe.

W toku przeprowadzonego postępowania antymonopolowego Organ Antymonopolowy uznał ponadto, że rynek właściwy geograficznie w okolicznościach przedmiotowej sprawy obejmuje co najmniej obszar Unii Europejskiej. Przemawiają za tym następujące argumenty.

Na terenie Unii Europejskiej brak jest jakichkolwiek barier handlowych (kontyngentowych, celnych) w sprzedaży pomp przemysłowych. Pompy przemysłowe oferowane do sprzedaży na rynku obejmującym Państwa Członkowskie muszą również spełniać te same wymogi certyfikacyjne w zakresie systemu oceny zgodności i oznaczania wyrobu znakiem CE⁶.

Brak barier w handlu pompami na terenie Państw Członkowskich UE przekłada się na wysoki poziom wymiany handlowej na tym terenie. O europejskim wymiarze rynku właściwego świadczy przede wszystkim wysoki udział importu pomp przemysłowych w sprzedaży pomp przemysłowych ogółem na terenie Polski oraz obecność na polskim rynku (poprzez przedstawicielstwa handlowe lub dystrybutorów) największych koncernów europejskich zajmujących się produkcją i sprzedażą pomp przemysłowych. Z informacji uzyskanych od Stowarzyszenia Producentów Pomp z siedzibą w Warszawie wynika, że na polskim rynku działa 23 krajowych producentów pomp przemysłowych oraz 38 zagranicznych producentów pomp posiadających na obszarze RP swoje przedstawicielstwa handlowe. Ponadto istnieje możliwość nabycia w Polsce produktów około 60 innych producentów zagranicznych dystrybuujących tutaj swoje wyroby poprzez przedsiębiorstwa handlowe. Jak podało SPP w piśmie z dnia 18.04.2006r. wartość importu pomp przemysłowych do Polski zrealizowana w latach 2003-2004 średnio czterokrotnie przewyższała wartość produkcji krajowej. Oznacza to, że około 70% pomp przemysłowych sprzedawanych w Polsce to pompy pochodzące z importu. Biorąc pod uwagę proporcje producentów krajowych do producentów zagranicznych obecnych na polskim rynku, dane te można uznać za wiarygodne, tym bardziej, że podobnie przedstawiają się również proporcje produkcji krajowej do importu w odniesieniu do sprzedaży pomp ogółem (tj. pomp przemysłowych i innych). Z informacji znajdujących się w posiadaniu Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że wartość importu pomp⁷ do Polski wyniosła w latach 2003 – 2005 od około 2,5 mld do około 3 mld PLN, przy wartości produkcji rodzimej tych towarów⁸ na poziomie około 240 mln w 2003 roku i około 270 mln PLN w 2004 roku.

Kraje, z których realizowany jest do Polski import pomp przemysłowych to natomiast przede wszystkim kraje Unii Europejskiej⁹: Niemcy, Francja, Włochy, Czechy, Wielka Brytania,

⁶ Zob. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz.U. Nr 263, poz. 2203); rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn i elementów bezpieczeństwa (Dz.U. Nr 259, poz. 2170); rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 15 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla sprzętu elektrycznego (Dz.U. Nr 259, poz. 2172).

⁷ Przez „pompy” należy rozumieć tutaj wyroby ujęte w dziale 8413 Nomenklatury Scalonej wprowadzonej Rozporządzeniem Komisji WE Nr 1719/2005 z dnia 27 października 2005r. tj. *Pompy do cieczy, nawet wyposażone w urządzenia pomiarowe; podnośniki cieczy.*

⁸ Dotyczą to grup wyrobów objętych następującymi działami klasyfikacji PKWiU: 29.12.2 – *Pompy do cieczy; podnośniki do cieczy*, w tym: 29.12.21 – *Pompy do cieczy*, 29.12.22 – *Pompy tłokowe, wporowe do cieczy (poza betonem)*; 29.12.23 – *Pompy wporowe, obrotowe do cieczy*; 29.12.24 – *Pompy odśrodkowe do cieczy, inne pompy, podnośniki cieczy.*

⁹ Z danych znajdujących się w posiadaniu Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że import pomp do Polski z krajów UE stanowił w latach 2003-2005 około 90% całości importu pomp do Polski. Najwięksi importerzy pomp według danych GUS to: Niemcy, Francja, Włochy, Czechy, Wielka Brytania, Dania, Szwecja, Węgry, Holandia, Hiszpania.

Dania, Hiszpania, Holandia, Szwecja, Słowacja, Węgry, Austria, Finlandia, Belgia, Irlandia. Z powyższego wynika, że polski nabywca może nabyć pompy przemysłowe o podobnej jakości, cenie i właściwościach zarówno w kraju, jak i na terenie Unii Europejskiej, co oznacza, że rynek właściwy należy rozciągnąć poza terytorium Polski, gdzie możliwe jest zaopatrzenie. Należy zgodzić się również w powyższym kontekście z przedstawionymi w toku postępowania przez jego Uczestników twierdzeniami, iż poziom zagranicznej wymiany handlowej w odniesieniu do pomp przemysłowych potwierdza, iż koszty transportu tych wyrobów nie stanowią istotnej bariery w sprzedaży pomp przemysłowych na rynkach zagranicznych. Przy wysokim udziale kosztów transportu w cenie oferowanych produktów ich sprzedaż poza granicami kraju nie byłaby opłacalna, czemu w oczywisty sposób zaprzecza poziom importu pomp przemysłowych do Polski i liczba przedstawicielstw i dystrybutorów zagranicznych producentów pomp na terenie RP. Dodatkowo, jak podniosło Powen S.A., producenci pomp przemysłowych tworzą zwykle sieć przedstawicielstw lub autoryzowanych podmiotów zajmujących się sprzedażą towarów, ich magazynowaniem i serwisowaniem, dzięki czemu koszty transportu towarów ulegają odpowiedniemu rozłożeniu i obniżeniu.

O tym, że geograficzny wymiar rynku sprzedaży pomp przemysłowych ma wymiar co najmniej europejski świadczą również wyniki przeprowadzonego na potrzeby niniejszego postępowania badania rynku sprzedaży pomp przemysłowych (sygn. akt sprawy RKT-400-09/06/MI), które zaliczono do materiału dowodowego zgromadzonego w aktach przedmiotowej sprawy. W jego toku uzyskano informacje na temat wartości sprzedaży pomp przemysłowych w Polsce w latach 2003, 2004, 2005 przez 15 krajowych producentów i 10 importerów pomp przemysłowych. Ze zgromadzonych informacji wynika, że udział sprzedaży importowej w całości sprzedaży pomp przemysłowych na terenie Polski zrealizowanej przez przedsiębiorców objętych badaniem w w/w okresie czasu wyniósł ponad 30% i wykazuje tendencję wzrostową. Biorąc pod uwagę, że przedmiotowym badaniem objętych zostało około 10% importerów pomp przemysłowych działających na polskim rynku należy uznać, że jest to udział znaczący, który potwierdza europejski wymiar rynku właściwego w przedmiotowej sprawie.

Organ Antymonopolowy dokonując oceny zasięgu terytorialnego rynku właściwego wziął także pod uwagę wyjaśnienia zagranicznych i krajowych producentów pomp odnośnie przedmiotowej kwestii przedstawione w toku w/w badania rynku pomp przemysłowych. Większość przedsiębiorców, do których zwrócono się w toku przedmiotowego badania wyraziła stanowisko, że rynek sprzedaży pomp przemysłowych jest rynkiem o zasięgu europejskim, a nawet globalnym. Na poparcie powyższej tezy przedsiębiorcy wskazywali na swobodę dostępu największych producentów pomp na rynki krajowe, który nie jest ograniczony przez żadne bariery. Podnosili, iż największe koncerny oferują swoje wyroby na wszystkich kontynentach, „*pompy można kupić i sprzedać praktycznie na całym świecie*”, a krajowi producenci pomp muszą liczyć się z silną konkurencją przedsiębiorców z całego świata. Wskazywano również, że na polskim rynku obecnych jest nawet do 200 zagranicznych producentów pomp posiadających w ofercie do 1000 różnych marek pomp przemysłowych. Część producentów podkreślała również, co już podniesiono, że pompy oferowane na terytorium UE muszą spełniać te same wymagania certyfikacyjne (dotyczące oznaczania wyrobu cechą CE, wystawienia deklaracji zgodności WE oraz ujednoczonych zasad prowadzenia analizy zagrożeń związanych z ich eksploatacją).

W tym miejscu należy podkreślić, iż odnośnie terytorialnego wymiaru rynku pomp przemysłowych wypowiedziała się również Komisja Wspólnot Europejskich. W Decyzji z dnia 22.12.1999r. w sprawie Nr COMP/M. 1775 dotyczącej przejęcia przez *Ingersoll – Rand Company* (USA) kontroli nad *Ingersoll – Dresser Pump Company* (USA) i *Dresser Rand Company* (USA), Komisja w oparciu o wyniki przeprowadzonego badania rynku uznała, że geograficzny wymiar rynku pomp przemysłowych (w ramach którego wyróżniono dwa

główne segmenty: tj. rynek pomp wirowych i rynek pomp wyporowych) zidentyfikować należy jako rynek obejmujący co najmniej terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Pogląd taki prezentuje również polskie orzecznictwo antymonopolowe. W Decyzji Nr DOK-93/2004 z dnia 17.09.2004r. (w sprawie zgody na przejęcie przez *Galatea Zweiundzwanzigste Vermögensverwaltungs GmbH* kontroli nad *Jung Pumpen GmbH & Co.*, Niemcy) Organ Antymonopolowy uznał, że *ogólny rynek pomp, jak również poszczególne segmenty tego rynku, jest rynkiem otwartym, na którym panują zbliżone warunki konkurencji i nie występują bariery odnośnie wejścia na ten rynek. W związku z tym rynek pomp, w tym także rynek pomp odśrodkowych, ma wymiar co najmniej europejski.*

W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, że rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest europejski rynek sprzedaży pomp przemysłowych. By stwierdzić, czy na tak wyznaczonym rynku ma miejsce stosowanie zarzucanej praktyki ograniczającej konkurencję należy określić, czy Uczestnicy postępowania posiadają na tym rynku pozycję dominującą. Stosownie do zapisu art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %. Przepis ten stwarza domniemanie prawne w rozumieniu art. 234 K.p.c. posiadania pozycji dominującej, jeżeli procentowy udział w rynku przekracza 40 %.

W tym miejscu podnieść również należy, że uczestnikami tak wyznaczonego rynku nie są wszyscy przedsiębiorcy, którym w niniejszej sprawie postawiono zarzut nadużywania pozycji dominującej. Działalność w zakresie produkcji i sprzedaży pomp prowadzi obecnie jedynie Grupa Powen – Wafapomp S.A. z siedzibą w Warszawie, która jest następcą prawnym Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrze.

W wyniku przeprowadzonego na potrzeby niniejszego postępowania badania rynku sprzedaży pomp przemysłowych uzyskano dane o wielkości sprzedaży na terenie RP zrealizowanej w latach 2003, 2004, 2005 przez 15 krajowych producentów pomp i 10 importerów (tabele nr 1, 2, 3), a także dane o szacunkowej wielkości całego krajowego rynku sprzedaży pomp przemysłowych (tabela nr 7). Jak wynika z informacji uzyskanych w toku tego badania spółka Powen – Wafapomp nie posiada pozycji dominującej na krajowym rynku sprzedaży pomp przemysłowych, jak również na poszczególnych segmentach tego rynku obejmujących pompy przemysłowe wirowe – krętne i pompy przemysłowe wyporowe.

Ustalono, że szacunkowy udział poprzednika w/w uczestnika postępowania antymonopolowego tj. (Fabryki Pomp Powen Sp. z o.o.) w krajowym rynku sprzedaży pomp przemysłowych wynosił w latach 2003, 2004, 2005 odpowiednio [\[Załącznik Nr 8, pkt 1 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen Wafapomp S.A.\]](#), natomiast łączny udział w tym rynku wszystkich przedsiębiorców wchodzących w skład obecnej Grupy Powen-Wafapomp S.A. (tj. FP Powen Sp. z o.o., Świdnickiej Fabryki Pomp Sp. z o.o. w Świdnicy oraz Wafapomp S.A. w Warszawie) wynosił w w/w latach odpowiednio [\[Załącznik Nr 8, pkt 2 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen – Wafapomp S.A.\]](#). Należy podkreślić, iż powyższe dane oparte są na szacunkowych informacjach o wielkości krajowego rynku sprzedaży pomp przemysłowych przedstawionych w toku przeprowadzonego na potrzeby niniejszego postępowania badania rynku sprzedaży pomp przemysłowych. Z uwagi na mnogość podmiotów nie jest możliwe precyzyjne określenie rzeczywistych udziałów procentowych przedsiębiorców należących do grupy Powen S.A. w przedmiotowym rynku. Z pełną

stanowczością można jednak wskazać, że udziały te nie będą większe niż udziały rynkowe obliczone w odniesieniu do wartości sprzedaży pomp przemysłowych zrealizowanej w latach 2003, 2004, 2005 przez producentów krajowych i importerów objętych wspomnianym badaniem rynku. Z informacji uzyskanych w jego toku wynika, iż udział procentowy sprzedaży pomp przemysłowych przez spółkę Powen Wafapomp (w zakresie obejmującym FP Powen Sp. z o.o.) w sprzedaży całkowitej zrealizowanej przez wszystkich przedsiębiorców objętych w/w badaniem rynku wynosił w latach 2003, 2004, 2005 odpowiednio [Załącznik nr 8, pkt 3 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen-Wafapomp S.A.], natomiast w przypadku wszystkich przedsiębiorców wchodzących w skład obecnej Grupy Powen – Wafapomp S.A. było to odpowiednio [Załącznik nr 8, pkt 4 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen – Wafapomp S.A.].

Udział procentowy wartości sprzedanych w Polsce w latach 2003, 2004, 2005 przez spółkę Powen – Wafapomp pomp przemysłowych wirowych – krętnych (w zakresie dotyczącym sprzedaży zrealizowanej przez FP Powen Sp. z o.o.) w odniesieniu do wartości sprzedaży tych towarów przez wszystkich przedsiębiorców objętych badaniem rynku przeprowadzonym na potrzeby niniejszego postępowania wyniósł w przedmiotowym okresie czasu odpowiednio: [załącznik nr 8, pkt 5 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen – Wafapomp S.A.], natomiast w przypadku wszystkich przedsiębiorców którzy należeli do grupy kapitałowej Powen S.A., a z połączenia których utworzono Grupę Powen – Wafapomp S.A. – odpowiednio: [załącznik nr 8, pkt 6 – tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen – Wafapomp S.A.]. Ponieważ wspomnianym badaniem rynku pomp przemysłowych nie zostali objęci wszyscy przedsiębiorcy oferujący na rynku polskim pompy przemysłowe wirowe – krętne, uzasadnione jest twierdzenie, że udziały przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej Powen S.A. w segmencie krajowego rynku sprzedaży pomp przemysłowych obejmującym przedmiotowe rodzaje pomp będą odpowiednio niższe.

W odniesieniu do segmentu krajowego rynku sprzedaży pomp przemysłowych obejmującego pompy wporowe udział Spółki Powen – Wafapomp (w zakresie obejmującym sprzedaż FP Powen Sp. z o.o.) wyniósł natomiast w latach 2003, 2004, 2005 – w stosunku do wartości sprzedaży zrealizowanej w tym okresie czasu przez podmioty objęte badaniem rynku przeprowadzonym na potrzeby niniejszego postępowania – odpowiednio: [Załącznik nr 8, pkt 7 tajemnica przedsiębiorstwa Grupy Powen – Wafapomp S.A.]. Na niemal identycznym poziomie kształtuje się udział w przedmiotowym segmencie rynku wszystkich przedsiębiorców, z których połączenia powstała Grupa Powen – Wafapomp S.A. Jak już podniesiono, z uwagi na fakt, że badaniem rynku sprzedaży pomp przemysłowych, w oparciu o wyniki którego obliczono przedmiotowe udziały, nie zostali objęci wszyscy przedsiębiorcy oferujący na polskim rynku pompy przemysłowe, wspomniane udziały rynkowe w rzeczywistości kształtują się na odpowiednio niższym poziomie.

Jak wynika z powyższego spółka Powen – Wafapomp nie posiada na krajowym rynku sprzedaży pomp przemysłowych, jak również na poszczególnych segmentach tego rynku pozycji dominującej w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Udział w/w przedsiębiorcy w w/w rynku kształtował się w okresie ostatnich 3 lat na poziomie niższym niż 40%. Skoro zatem na krajowym rynku sprzedaży towarów, do których odnosi się zarzucana praktyka spółka Powen – Wafapomp nie zajmuje pozycji dominującej, to tym bardziej przedmiotowy przedsiębiorca nie zajmuje pozycji dominującej na europejskim rynku sprzedaży pomp przemysłowych, gdzie jego udział jest odpowiednio mniejszy.

Posiadanie na rynku właściwym udziału wynoszącego mniej niż 40% nie daje spółce Powen – Wafapomp dostatecznej siły rynkowej pozwalającej na jednostronne dyktowanie uczestnikom

powiązanych z rynkiem właściwym rynków napraw gwarancyjnych, napraw pogwarancyjnych, przeglądów, usług serwisowych, remontów, produkcji i dostawy części zamiennych do pomp przemysłowych warunków uczestnictwa we wspomnianych rynkach. Innymi słowy przy takim udziale w rynku właściwym spółka Powen – Wafapomp jest poddawana istotnej konkurencji ze strony innych krajowych i zagranicznych producentów pomp przemysłowych.

Skoro nie zostało udowodnione posiadanie przez Uczestników postępowania pozycji dominującej na rynku właściwym nie może zatem wchodzić w grę nadużycie przez nich tej pozycji rynkowej polegające na naruszeniu art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Stosownie do art. 80, w związku z art. 81 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w sprawach w niej nieuregulowanych, do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się – z wyłączeniem spraw dotyczących dowodów – przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. Art. 105 K.p.a. stanowi, że gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. *Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym* (tak B. Adamiak i J. Borkowski – Kodeks postępowania administracyjnego – Komentarz, C.H. BECK, Warszawa 1996, str. 462).

W niniejszej sprawie przesłanką umorzenia postępowania antymonopolowego, przemawiającą za jego bezprzedmiotowością jest brak pozycji dominującej Grupy Powen – Wafapomp S.A. na rynku właściwym, a także fakt, że uczestnikami rynku właściwego w niniejszej sprawie nie są pozostali uczestnicy przedmiotowego postępowania (Powen S.A. oraz Zakłady Pomp i Armatury „Dezempomp” Sp. z o.o.), którzy nie prowadzą działalności w zakresie produkcji i sprzedaży pomp przemysłowych. Tym samym brak jest w okolicznościach sprawy podstaw do oceny zachowania w/w przedsiębiorców pod kątem nadużycia pozycji rynkowej w sposób określony przez Wnioskodawcę. Z ustaleń postępowania antymonopolowego wynika, iż przesłanka w postaci braku pozycji dominującej istniała jeszcze przed jego wszczęciem, jednak została ujawniona dopiero w toku postępowania, w wyniku poczynionych ustaleń dotyczących rynku właściwego. Stąd też należało orzec jak w pkt II sentencji.

III.

Zgodnie z art. 75 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Organ Antymonopolowy rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

W piśmie z dnia 9.11.2006r. Powen S.A. złożyła wniosek o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania w wysokości 2160 PLN (360 PLN * 6) w oparciu o § 14 ust. 3 w związku z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Jako uzasadnienie żądania zwrotu kosztów w w/w wysokości wskazano, iż sprawa miała niezwykle skomplikowany charakter i wymagała dużego

nakładu pracy (karta nr 2211). Przedsiębiorca ten był reprezentowany w toku postępowania przez radców prawnych.

Również spółka Powen – Wafapomp w piśmie z dnia 10.11.2006r. (karty nr 2213-2215) zwróciła się o przyznanie jej zwrotu kosztów postępowania od strony przeciwnej w wysokości 2190 PLN (6*360 PLN + 30 PLN). Jako podstawę żądania wskazano § 18 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.), określający stawki opłat w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, które to postępowanie jest najbardziej zbliżone rodzajowo do postępowania antymonopolowego. Ponadto zwrócono się o zwrot 30 PLN jako koszt opłaty skarbowej od dwukrotnie udzielonego pełnomocnictwa. Pierwotnie pełnomocnictwo było udzielone przez FP Powen Sp. z o.o., a kolejne przez Grupę Powen – Wafapomp S.A. (następcę prawnego FP Powen Sp. z o.o.). Pełnomocnikiem w/w przedsiębiorcy był w niniejszym postępowaniu antymonopolowym adwokat.

W pkt. I decyzji kończącej niniejsze postępowanie nie stwierdzono stosowania przez Uczestników postępowania praktyk ograniczających konkurencję określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1, 3, 6 i 7 ustawy antymonopolowej.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – w postępowaniu wszczętym na wniosek - strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić drugiej stronie, na jej żądanie, koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art. 69 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, do niezbędnych kosztów postępowania strony reprezentowanej przez adwokata lub radcę prawnego zalicza się jego wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż wynikające ze stawek opłat określonych w odrębnych przepisach.

Wymienione stawki opłat zawarte są we wskazanych powyżej przepisach prawa tj. rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, które w postępowaniu antymonopolowym stosuje się posiłkowo.

Zgodnie z § 14 ust. 3 pkt 1 cytowanego rozporządzenia dotyczącego radców prawnych i § 18 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia dotyczącego adwokatów w sprawach z zakresu ochrony konkurencji stawka minimalna wynosi 360 zł. § 2 w/w rozporządzeń określa, iż zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego lub adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Podstawę zasądzenia w/w opłaty, stanowią stawki minimalne określone w w/w rozporządzeniach. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu do postanowienia z dnia 28.06.2005r. (sygn. akt VI ACz 947/05) stwierdził, że przyznanie opłaty wyższej od stawki minimalnej określonej w rozporządzeniu uzasadnione musi być rodzajem i stopniem zawichości sprawy oraz niezbędnym nakładem pracy radcy prawnego. Biorąc pod uwagę charakter i ilość pism złożonych przez pełnomocników Powen S.A. i spółki Powen – Wafapomp w toku postępowania, zdaniem Organu Antymonopolowego brak jest przesłanek warunkujących

przyznanie kosztów w wysokości sześciokrotnej stawki minimalnej z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Uwzględniając specyfikę niniejszego postępowania, jego długotrwałość i skomplikowany charakter postanowiono przyznać Powen S.A. zwrot kosztów w kwocie 720 PLN (słownie złotych: siedemset dwadzieścia), co stanowi dwukrotność stawki minimalnej.

W przypadku Grupy Powen – Wafapomp S.A. również wzięto pod uwagę charakter przedmiotowej sprawy, jej długotrwałość i skomplikowany charakter i postanowiono przyznać temu przedsiębiorcy zwrot kosztów w kwocie 750 PLN (słownie złotych: siedemset pięćdziesiąt). Niniejsza kwota stanowi sumę dwukrotności najniższej stawki z tytułu zastępstwa prawnego (2 * 360 PLN) i kosztu opłat skarbowych poniesionych w związku z dwukrotnym udzieleniem pełnomocnictwa (2 * 15 PLN).

Mając zatem na względzie wynik przeprowadzonego postępowania, które nie potwierdziło zasadności podniesionego przez Wnioskodawcę zarzutu, jak również wnioski Powen S.A. i spółki Powen - Wafapomp dotyczące zwrotu kosztów, Organ Antymonopolowy postanowił, jak w punkcie III sentencji niniejszej decyzji.

Na postanowienie zawarte w punkcie III niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust.6 ustawy antymonopolowej, w związku z art.479²⁸ § 1 pkt 2 k.p.c. przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach, w terminie tygodnia od dnia doręczenia.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Alicja Kral